

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (2324) 1994 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 13

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Gyvybiniai taškai

Žmogaus gyvenime darbų krūviai niekada nebūna vienodi. Ir labiausiai prispaustam pasitaiko atoslūgių tarpai. Tas pats ir platesnėje apimtyje — organizacinėje bei visuomeninėje veikloje.

ŠIANDIEN plačiau kalbama, kaip galima būtų vertinti dabartinę mūsų bendruomenės veiklą. Keliamas klausimas, ar po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo esame labiau darbais užversti, ar jaučiamas atoslūgis? Paskelbus anketa tuo reikalu, turbūt susilauktume nevienodų atsakymų. O greičiausiai atsirastų ir aiškinimų, kad iš viso esame pasimetę ir besiblaškdami nedaug ką benuveikiame, ypač tose srityse, kurios mums tiesiogiai priklauso. Tiesa, šiais metais pasirodė kažkas naujo — PLB valdyba pasiryžo leisti seriją knygų apie lietuvių kančias ir kovas. Kaip žinome, jau pirmojo tomo pasirodymas sukėlė nelauktą erzėlį, pareikalavo brangaus laiko puli ir gintis. Iš visų tuo reikalu kritinių pasakymų originaliausias gal galėtume laikyti prasarimą spaudoje: PLB bandanti tapti knygų leidykla. Nors nuosprendis kraštutinis, bet jis įdomus tuo, kad skatina pagalvoti apie naujus darbus bendruomenės veikloje. Ar tų naujų darbų reikia ir kokių? Jei reikia, tai ar tik dėl to, kad stovime nepriklausomos Lietuvos akivaizdoje, ar pats gyvenimas verčia atsinaujinti, kad ateitis labiau ryškėtų? Pasigirsta balsų, kad jau laikas rimtai peržiūrėti bendruomenės veiklą, realiai įvertinti plusus ir minusus, pagaliau vieną kartą išsiaiškinti, kas ir kokie tie išeivijos santykiai su Lietuva. Kai kam gal jau aiškėja ir naujoji struktūra, kurioje lietuvių bendruomenė už Lietuvos ribų turėtų ne tik tvirtesnes gijas su tautos kamieniu, bet ir patikimesnį ekonominį pagrindą, čia jau sparčiai nykstant ištikimiesiems aukotojams ir beveik nebeturint naujų.

PIRMAILĖ problema vis dėlto yra dar ne ta. Pagrindinis klausimas būtų, kiek tie formalūs persitvarkymai ar kitokie ryšiai su Lietuva paliestų gyvybinius išeivijos taškus, glūdinčius pačiuose žmonėse, tai yra jau čia užaugusioje kartoje. Kokia ji — tokia bus ir ateitis. O toji karta gana skubi, ji nelaukia svarstymų ir rezoliucijų. Ją gyvenimas labai sparčiai neša. Kam tai rūpi, kas pastebi, turi suspėti. Vargu ar kas šiandien galėtų nenumatyti, kad tik dabartinių ir būsimų šeimų lietuviškas pajėgumas bus ta pagrindinė versmė, kuri drėkins išnykimo dykumas. Tos šeimos, ne kas kitas, pirmiausia klos grindinį ateičiai, pasirinkdamos medžiagą, ir tai nebūtinai tą, kurią nebegrįžtanti palieka. Užtat ir kyla klausimas, kaip tos jaunos šeimos platesniu mastu galėtų tarpusavy jungtis, kaip įsiliesti į bendruomeninį, tą uždaresnį gyvenimą, kuriame lietuvių kilmės vaikams būtų perduodamas tautinio tapatumo bruožas su tęstinumu noru ir ambicija. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga susideda daugiausia iš jaunų pavienių asmenų. Sukūrę šeimas, jie lyg ir nebeturi vietos — su jaunimu per „seni“, su senais per jauni. Ir, kaip pastebime, dažniausiai šitie vidurinieji nueina savaus keliais. Kad tai netaptų nebeįsivengiama raida, būtina jau dabar tą gyvybinę problemą svarstyti valdybose, suvažiavimuose, ieškoti priemonių ir lėšų, kad tos jaunos šeimos taptų aktyviais bendruomenės nariais, būsimais veikėjais. Tiesa, kai kuriose parapijose ar organizacijose jos jau randa paramos ir globos, bet visa tai reikėtų plėsti bendruomenės apimtimi. Tai mūsų visų uždavinys. Jokios per-tvarkos nepadės, jei prarasime savo augintinius. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Dviejų partijų atsinaujinimas

Kanados parlamento rinkimuose 1993 m. spalio 25 d. skaudus smūgis ištiko dvi senąsias partijas — Kanados progresyviuosius konservatorius ir NDP socialistus, netekusius net ir parlamentinių teisių. Mat joms užstikrinti partijai Kanados parlamente reikia bent dvylikos atstovų minimumo. Triuškinanti Kanados liberalų ir jų vado J. Chretienio pergalė konservatoriams parlamente paliko tik du atstovus. Naujųjų demokratų partijai — devynis.

Konservatoriai dabar atstovauja laikinuoju vadu tapęs Jean Charest ir Elsie Wayne, buvusį Saint John burmistarę N. Brunswicke. NDP vadovė laikinai išliko parlamentan išrinkta Audrey McLaughlin. Abiejų partijų atsinaujinimui skirti jų veikėjų suvažiavimai įvyko rugpjūčio pabaigoje: NDP socialistų — Otavoje, Kanados progresyviųjų konservatorių — Saskatūne, Saskatchewan provincijoje.

Didesnis buvo dvi dienas trukęs Kanados NDP socialistų diskusinis suvažiavimas, susilaukęs 600 dalyvių. Karingą žodį jiems tarė iš JAV atvykęs amerikietis Jose La Luz, socialistas plauko darbo unijų vadas ir organizatorius. Suvažiavusius Kanados NDP socialistus jis ragino skelbti ko-

vą didžiosioms korporacijoms ir tarptautinei prekybai. Tačiau tokia politika buvo nesėkminga NDP socialistams, 1993 m. spalio 25 d. parlamento rinkimuose atstovų skaičių sumažinus nuo 43 iki 9. Partijos idėjų tyrinėtoja Tessa Hebb pasiūlė atsakyti širdyje nešiojamam socialinės sistemos pranašumui. Esą reikia, kad kanadiečiai NDP socialistus vertintų ne pagal jų tariamus žodžius, o pagal atliktus darbus. Diskusijose išliko nuomonių skirtumų, liečiančių Kanados NDP reikalautą Š. Amerikos laisvos prekybos atmetimą, užtikrinimą universalumo tokiose socialinėse programose kaip senatvės pensijos. Paaiškėjo, kad yra NDP socialistų, pritariančių Š. Amerikos laisvos prekybos sutarčiai ar bent jos reformoms. Ne visi NDP socialistai remia ir socialinės programos valstybinės senatvės pensijos universalumą. Kai kurie pritaria tokios pensijos sumažinimui pakankamai lėšų turintiems kanadiečiams. Tos sutauptos lėšos tada galėtų būti panaudotos kitiems socialiniams Kanados reikalams.

Pasigirdo net ir skundų, teigiančių, kad Kanados NDP socialistai yra patekę darbo unijų bei kitų specialiųjų grupių (Nukelta į 2-rą psl.)

LIETUVA, KUR TU EINI? ... klausia šiandieną daugelis susirūpinusių tautiečių Lietuvoje ir išeivijoje

Prie seimo rūmų Vilniuje keletą savaičių vyko darbininkų akcija, reikalaujanti "Darbo, duonos, teisingumo" 1994 m. Nuotr. Alf. Laučkos

Lenkiški ir lietuviški rūpesčiai

Lietuvos lenkai vis dar kovoja už savo universiteto išlaikymą. Sibiran ištremtų Lietuvos žmonių skaičius tebėra abejotinas

Daug, dažnai ir plačiai Lietuvos, Lenkijos ir emigracijos lenkų spaudoje yra rašoma apie Vilniaus lenkų universitetą. Kai kuriems lenkams atrodo, kad didžiausia priežastimi šio universiteto problemų yra jo neuzregistravimas. Apie tai pasisako 1994 m. birželio 24 d. "Życie Warszawy" laidoje šio universiteto rektorius Romuald Brazis:

"Pagal Lietuvos įstatymus vienu iš pagrindinių reikalavimų užregistruoti mokyklai yra nuosavos buveinės turėjimas. Iki šiol nuomodavome įvairias patalpas. (...) Lietuvos lenkų bendruomenė neturėjo šio universiteto pastato pirkimui. Šiuo metu turime galimybę nupirkti pastatą pačioje Vilniaus širdyje — senamiestyje. Šis pastatas kainuoja 80.000 dolerių. (...) Neslepame, kad tikimės Lenkijos valdžios pagalbos. Juk ne kartą ponas premjeras Waldemar Pawlak užtikrino mus suprantąs Lietuvos lenkų poreikius. Jis taip pat pareikšdavo norą padėti mūsų universitetui".

R. Brazis taip pat pasakė, kad Vilniaus lenkų universitete yra 160 studentų, 60 dėstytojų, gyvenančių Vilniuje, ir kita tiek atvyksta iš viso pasaulio. Jis nusiskundė, kad į Lenkiją išvykę studijuoti studentai dažnai į Lietuvą nebe-grįžta. Kadangi tik 3% Lietuvos lenkų yra su aukštuoju išsilavinimu, jis galvoja, kad pašalinus šio universiteto registravimo svarbią kliūtį, ši problema išsprendės.

Kitų nuomonės

Kitaip galvoja Lenkijos ambasadorius Lietuvai Jan Widadki, kuris Krokuvoje leidinyje "Suplement" nr. 31 rašo: "Vadinamojo lenkų universiteto problema yra vietinių veikėjų laikoma prestižo reikalu kaip panacėja lenkų inteligentijai atstatyti. Ši klaidinga ir netgi žalinga pažiūra yra, deja, kai kurių organizacijų ir grupuočių Lenkijoje palaikoma nustumiant esmines Lietuvos lenkų švietimo

problemas į tolimesnę ateitį". Su šia pažiūra sutinka ir Lenkijos konsulas Toronte A. Brzozowski, kuris išsiuntė Toronto lenkų institucijoms biuletenį su nepalankiu Vilniaus lenkų universitetui straipsniu, išspausdintu Varšuvos savaitraštyje "Polityka" 1993 m. rugpjūčio 21 d.

Šiuo reikalu pasisakė ir Parizaus lenkų žurnalo "Kultura" redaktorius J. Giedroyc 1994 m. liepos — rugpjūčio laidoje: "Jau kuris laikas vyksta kampanija dėl Vilniaus lenkų universiteto valstybinės finansinės paramos. Žurnalas 'Kultura' kelis kartus nagrinėjo šią problemą tvirtindamas, kad šis sumanymas yra nerealias ir žalingas. Vilniuje nėra kompetentingo profesorių kadro, o specialistų atsikvietimas iš Lenkijos yra brangus ir negarantuoja pakaitų tęstinumo. Taip pat yra netikslinga, kad specialistinės srities, kaip medicina, studentai studijuoti Lenkijoje, nes baigę studijas turi dirbti Lietuvoje, o ne Lenkijoje, jau nekalbant apie įvairius sunkumus kaip diplomų nostrifikaciją".

Neigiamos pažiūros laimėjo, ir, kaip pranešė J. Widadki 1994 m. liepos 8 d. laidoje, Lenkijos ministerių taryba nesvars-tė VLU 80.000 dolerių finansavimo.

Spūstis prie posėdžių stalo

"Kurier Wilenski" 1994 m. birželio 17 d. laidoje rašo: "Eilinių vyriausybės posėdžių min. pirmininkas Adolfas Šležiavičius pradėjo nuo naujų ministerių pasveikinimo ir pristatymo. Prie apskrito stalo, prie kurio vyks kabineto posėdžiai, reikėjo pristatyti dar kelis fotelius, nes, kaip jau informavome, pastaruoju metu buvo paskirti šeši nauji ministrai, todėl prie posėdžių stalo pasidarė ankšta".

Taip LDDP valdžia kuria didžiulį, tik savo interesus saugojantį, biurokratinį aparatą.

Sovietiškos suvestinės

1993 m. Vilniaus lietuvių rašytojų sąjungos leidykla išlei-

do Onutės Garbštienės knygą "Sibire... tremtinių žemė". Šiai knygai paskutinį žodį "Lietuviai Sibire" parašė dabartinis Lietuvos ambasadorius Vašingtone habil. dr. Alfonsas Eidintas. Tarp kitko jis rašo: "Kolegos istorikai V. Kašauskienė, E. Grunskis, H. Šadžius pradėjo skelbti vis daugiau sovietų represinių organų dokumentų apie deportacijas". Eidinto kolegos istorikai, surinkę minėtus dokumentus, už Pasaulio lietuvių bendruomenės pinigų išleido juos knygą "Lietuvos kovų ir kančių istorija" I t. Šios knygos recenzijos buvo išspausdintos "Tėviškės žiburiuose", "Dienovidyje", "Lietuvos aido" ir kitur. Recenzentai tvirtina, kad tai esąs pasityčiojimas iš tremtinių. "Gimtojo krašto" recenzentė B. Bukauskaitė rašo: "... Tyrinėtojas, kuris paims šią knygą į rankas po 30 metų, matys, kad buvo tremiami ar iškeldinami bandidai".

Kitoje vietoje Eidintas rašo: "LSSR NKGB tremtinių iš apskričių suvestinėje pažymima, kad iki 1941 m. birželio 19 d. į vagonus buvo sugrūstos 5729 šeimos, kuriose buvo 15.712 žmonių, įskaitant ir suimtus šeimų galvas — vyrus". Įdomu, kodėl tie Eidinto kolegos istorikai ir jis pats nesiderina Savitarpinės pagalbos (LRK) vardinio išvežtųjų sąrašą, kuriame yra 18.580 pavardžių bei Leonardo Kerulio sąrašą su 19.285 pavardėmis. Prie šio skaičiaus dar reikia pridėti negalėjusius gėto sąlygomis registruoti savo išvežtuosius žydus ir lenkus, kurie turi savo atskirus sąrašus. Pagal L. Grinių ("Lituanus" 1985 m. nr. 3) tuo metu buvo išvežta mažiausiai 46.000 asmenų.

Visa tai Eidinto kolegos istorikai žino. V. Kašauskienė žurnale "Pasaulis" 1991 m. gegužės laidoje nr. 10 rašo: "Pagal atskirų tyrinėtojų apskaičiavimus ištremtų žmonių galėjo būti per 30 tūkst.". Nepaisant to, jie užsispyrusiai pasitiki sovietiškomis suvestinėmis. J.B.

Savaitė Lietuvoje

Tranzito taisyklės

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos leidinyje "Newsfile Lithuania" skelbiama, kad yra baigiamos paruošti taisyklės dėl svetimų kraštų karinio tranzito per Lietuvos teritoriją. Laukiamos vakarų Europos žinovų išvados. Taisyklėse numatyta, kad leidimai vežti karius ar karinius įrenginius per Lietuvą turi būti patvirtinti seimo. Bet koks karinis transportas turi būti lydimas Lietuvos karių. Draudžiama vežti atominis ginklus, chemikalus ar bakteriologinius ginklus bei jų priedus. Tranzitas galimas tik geležinkelio. Pervėžimas keliais — tik išimtiniais atvejais. Taisyklės pateiktos seimui svarstyti. Galutinį jų priėmimą nustatys vyriausybė, ir Rusijai jos bus pateiktos rugsėjo mėn. pabaigoje. Prezidentas A. Brazauskas tarp kitko pabrėžė, kad Lietuvos vyriausybės priimtos tranzito taisyklės nesandėios derybų objektas.

Sutartis su Vokietija

RFERL skelbia, kad rugsėjo 1 Lietuvos ir Vokietijos gynybos ministrai Linas Linkevičius ir Volker Ruehe Bonoje pasirašė karinio bendradarbiavimo sutartį dėl informacijos pasidalinimo ir karinio paruošimo. Vokietija tokias sutartis jau pasirašė su aštuoniais Rytų Europos kraštais ir numato taipgi susitarti su Estija ir Latvija. Ministeris Ruehe pabrėžė, jog dabar itin svarbu, išvedus Rusijos kariuomenę, puoselėti NATO "Bendradarbiavimo taikos labui" programą ir išlaikyti draugiškus ryšius su Rusija.

Partijos kviečiamos talkon

"Respublikos" ir "Lietuvos ryto" žiniomis, rugpjūčio 30 buvo išplatintas LDDP tarybos prezidiumo pareiškimas, kuriame visos Lietuvos partijos ir politinės jėgos kviečiamos "į talką vardan mūsų valstybės ateities...". Sutartinai spręsti opiausias ekonomines bei socialines problemas", t.y. sudaryti koaliciją. LDDP seime seniūno J. Karoso teigimu, jo partija "niekada nebuvo atsisakiusi plačios koalicijos idėjos". Jos vicepirmininkas G. Kirkilas pasakė, kad koalicijoje su LDDP jis "įsivaizduoja visas politines partijas", išskyrus konservatorių".

Protestuoja tautūdystės tyrinėtojai

"Lietuvos aido" rugpjūčio 23 d. buvo atspausdintas septynių Lietuvos okupacijos laikotarpio istorijos tyrimų darbuotojų pareiškimas, kad jie tęs savo darbą nevalstybinėse centre prie Polistijų kalinių ir tremtinių sąjungos leidiamo žurnalo "Laisvės kovų archyvas" redakcijos. Pasirašiusieji konstatuoja, jog LDDP sulaužė pasiektus sutarimus su politinių kalinių ir

tremtinių sąjungomis bei opozicinėmis seimo frakcijomis ir pakeitė jau veikusių įstatymą. Jų teigimu, LDDP monopolizuoja naujausių laikų istorijos tyrimą, niekina politinių kalinių ir tremtinių vilią ir stengiasi, kad komunistiniai nusikaltimai būtų visų pamiršti.

Svečiai iš Rusijos

Rugpjūčio mėnesį Lietuvoje lankėsi Maskvos burmistras Juri Lužkov su delegacija aptarti prekybinių santykių plėtojimą, praneša ELTA. Svečias gyrė Lietuvos maisto produktų kokybę ir pageidavo įsteigti Lietuvoje Maskvos prekybinę atstovybę, tvirtindamas, kad Lietuvos prekybos atstovas galėtų dirbti Maskvoje. Prieš jam išvykstant buvo pasirašyta sutartis dėl prekybos ir ekonominio bendradarbiavimo ir pareiškimas, kad abi pusės susitarė visokeriopai padėti sureguliuoti visų rūšių ūkinius santykius kuo palankesnėmis ekonominėmis sąlygomis.

"The Baltic Independent" rugpjūčio 26 — rugsėjo 1 laidoje rašoma, kad sutartyje numatyta, jog Maskva tarpininkaus Lietuvai stengiantis užsitikrinti palankiausio prekybos režimo statusą iš Rusijos. Nors sutartis buvo pasirašyta prieš 9 mėnesius, Rusija nėra jos patvirtinusi. Taipgi Lužkov sutiko tarpininkauti derybose dėl atšaukimo dvigubo mokesčio, imamo už lietuviškas prekes. Ligšiol Rusija siejo prekybos su Lietuva klausimus su kariniu tranzitu į Karaliaučių.

BNS pranešimu, rugpjūčio 30 d. į Lietuvą buvo atvykęs Rusijos susisiekimo ministeris Genady Fadejev pasitarti dėl Rusijos įsiskolinimo (40 milijonų litų) už geležinkelio paslaugas. Taipgi aptarta galimybė derinti geležinkelio tarifus pervežimams per Lietuvos teritoriją į Karaliaučiaus sritį ir atgal.

Seimo pirmininko atsilankymas

ELTA praneša, kad rugsėjo 6-7 d.d. Lietuvoje svečiavosi Rusijos seimo federacijos tarybos pirmininkas Vladimir Šumeiko. Jis patvirtino, kad ši mėnesį bus pradėta įgyvendinti pernai pasirašyta sutartis suteikti Lietuvai palankiausią prekybos režimo statusą. Jis taip pat tikisi, jog Lietuvos vyriausybės patvirtintas karinio tranzito taisyklės Rusija priims kaip sutartį, jei jos atitiks tarptautinius standartus.

Dėl Karaliaučiaus srities demilitarizavimo Šumeiko pabrėžė, kad tai yra Rusijos sudėtinė dalis, ir tik Rusija pati gali tą reikalą spręsti. Jo teigimu, sritis iš tikrųjų yra demilitarizuojama ir kariškių ten liks tik 26.000. RSJ

Šiame numeryje:

Gyvybiniai taškai

Šeimų pajėgumas pirmiausia klos grindinį ateičiai

Lenkiški ir lietuviški rūpesčiai

Istorikai remiasi sovietiniais klaidinančiais duomenimis

Rusų kariuomenė nuleidžia vėliavą

B. Jelcino apsisprendimas įtikti Vakarams rusams nepatinka

Lietuva naujų demokratinių valstybių konferencijoje

Ambasadorius dr. V. A. Dambraiva kalbėjo apie būklę Lietuvoje

Jaunoji karta kritikai jautresnė

Pokalbis su KLB krašto valdybos pirmininku A. Vaičiūnu

Gyvenimo gilmenos ir problemos

Mūsų fondai turėtų remti visus kultūrinius renginius

"Vilties" žurnalui 50 metų

Folkloro žinovas Vyt. F. Beliajus tęsia pradėtą darbą

"Senovės lietuvių"

Dr. J. Balys apžvelgia 1993 m. Vilniuje pasirodžiusį leidinį

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai nuosiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Džiaugsmas ir problemos

Pasaulio lietuvių bendruomenės suvažiavimą Lietuvoje bei jo nutarimus apžvelgiant

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Perskaičiusi A. Vaičiūno išsamų straipsnį apie PLB atstovų suvažiavimą Anykščiuose ("TŽ" 1994 m. rugpjūčio 23 d.), gėrėjusi atstovų entuziazmu ir pasiryžimu spręsti užsienio lietuvių problemas jau pačioje tėvynėje, dalyvaujant ir jos vyriausybės atstovams.

Iš reportažo galima lengvai susidaryti įspūdį, kad po pramoginės programos, posėdžių ir vakaronės, konkrečių rezultatų nepasiekta ryšium su užsienio lietuvių problemomis. Skaudus yra ne vien pilietybės klausimas, bet ir didžiųjų demokratijų piliečiams, turintiems visame pasaulyje pripažįstamus pasus, vizos įvažiavimui i tėvynę reikalavimas. Pati nemažai keliavusi po Europą, Pietų Ameriką ir kitus kraštus, niekur nesusidūriau su vizos reikalavimu. Vien parodžius Amerikos pasą, pasieniečių valdininkai sveikinimo atvykus i jų kraštą ir linkėjo malonios viešnagės.

Atrodo, kad pozityvų Lietuvos pilietybės atstatymo užsienio lietuviams sprendimą sunkina problemos, susijusios su turto atgavimu. Taip, tai gali būti labai sudėtingas procesas, kai neteisėtai nusavinta nuosavybė, metams bėgant, keitė rankas ir pobūdį, bet moraliskai ji priklauso jos teisėtiems savininkams ar jų įpėdiniams. Tačiau dauguma užsienio lietuvių, savo tėvynės išsilgusiu ir daugelį dešimtmečių visomis įėjomis ir ištekliais jai ištikimais tarnavusiu, trokšta Lietuvos pripažinimo, kad jie nėra "už kiemo vartų i obuolių sodą" stovintys našlaičiai, bet tikri ir mylimi jos vaikai.

Sudarius turtui atgauti prietyrasiu teisinių komisija, suformulavus turto atgavimo procedūrą, pilietybės atstatymo klausimas turėtų likti nuošaliai, nesijamamas su turto atgavimu. Antra vertus, turto grąžinimui galėtų būti nustatytos tam tikros kategorijos pagal Lietuvoje negyvenantį metų skaičių ir grįžtančio asmens statusą: ar jis kurios nors demokratijos pasiturintis pilietis, ar i Sibiro grįžtantis benamis? Su ašaromis akyse skaičiau vieno Sibiro tremtinio pasakojimą, kai jis,

"atlikęs bausmę" Sibire, grįžo i savo namus, bet i juos nebuvo leistas įeiti, nes juose gyveno . . . jo skundikas.

Daugumos užsienio lietuvių nevilioja "turtas", bet traukia nostalgija ir natūralus sentimentas matyti kadaise savo tėvelių žydėjusį sodą, vaikystėje mindžiotus takelius, gimtojo namo stogus, jei jis dar tebestovi, išlikusią žemę. Niekada neužmiršiu tos žiaurios valandos, kai, užrakinusi mūsų jaukaus namo duris, raktą įmetusi i jazminų krūmus, kieme sudeginau savo dienoraščius (ar ne gaila?). Staiga kažką susigalvojus, nustebeisiai mamytėi ir sesutei mane sekant, per virtuvės nesandariai uždarytą langą įlipau atgal i namą, atidariau savo fortepiono viršų ir bronzinėje stygų lentoje su aštriu peiliuku išbraižiau savo vardą i pavardę . . .

Atrodo, kad užsienio lietuvių atstovai turėjo tam tikrą įtaką i vietinius, savo nutarimuose palikę tradicinę lietuvių kalbą, tai ir "nuostatis" liko vyriškos giminės daiktavardžiu, ir nutarimai netapo "nutartimis" . . . Nutarimuose priimtas tremtinio statuso aptarimas galėtų būti taikomas i užsienyje gyvenantiems lietuviams, pirmame punkte nusakant, kad tremtinio statusas turi būti pripažintas grįžtantiems, "pasitraukusiems i Lietuvos nuo represijų". Tai ne vien tiems, kurie buvo priversti išvežti i Sibirą. . . Ar ne dėl "represijų grėsmės" i Vakarų pasitraukę "išvietintieji asmenys", vėliau tapę didžiųjų demokratijų piliečiais?

Puiku, kad suvažiavime buvo pabrėžtas ir katalikiškų parapijų vaidmuo, daug prisidėjusių prie lietuvių išlikimo toli nuo tėvynės gyvenančiose šeimose. Tai faktas, kurio negalėjo nepripažinti net ir didysis lietuvių veikėjas ateistas dr. Jonas Šliūpas.

Džiugu, kad populiaru, užsieniuose gyvenančius lietuvių jungianti organizacija, sėkmingai puoselėjusi lietuvių išlikimo idėją, savo atstovus nusiuntė i Tėvynę su viltimi užmegzti šiltesnius santykius, supažindinti tėvynianius su toli nuo tėvynės gyvenančių lietuvių problemomis, ieškoti joms pozityvaus sprendimo. Deja, tiek ministeris pirmininkas A. Šleževičius, tiek tautinių mažumų direktorius A. Švelnys tepasitenkino sveikinimais ir bendrybėmis, bet nesiteikė konkrečiai leisti i diskusijas bei siūlyti sprendimus. Tačiau negalima nepripažinti ir to, kad tokie suvažiavimai yra naudingi ir reikalingi. Sakoma, kad "lašas po lašo ir akmenį pratašo".

Granito stulpeliai prie seimo rūmų Vilniuje žymi vietą, kur 1991 m. sausyje Nepriklausomybės gynėjai buvo pastatę barikadas

Nuotr. Alf. Laučkos

Granito stulpeliai prie seimo rūmų Vilniuje žymi vietą, kur 1991 m. sausyje Nepriklausomybės gynėjai buvo pastatę barikadas

Nuotr. Alf. Laučkos

Rusų kariuomenė nuleidžia vėliavą

Baltijos kraštų ir Vokietijos gyventojai stebėjo Rusijos kariuomenės išvykimą su džiaugsmu bet ir su kartėliu. "The Toronto Globe and Mail" naujas korespondentas Maskvoje Geoffrey York rašė rugpjūčio 30 laidoje apie paskutinį Rusijos kariuomenės dalinių pasitraukimą iš Rytų Europos. Tai istorinis momentas, užsklendžiantis Antrojo pasaulinio karo ir "šaltojo karo" knygos paskutinius puslapius. Tačiau liks neišspręsti kebliausiai klausimai dėl Rusijos kėslių užsienyje.

Didysis pasitraukimas

Berlyne rugpjūčio 31 įvyko oficialus aktas, kuriuo Rusijos vakarų kariuomenės vadas pareiškė Rusijos prezidentui Boris Jելcinui, jog dalinių išvedimas įvykdytas, rašo G. York. Vėliau B. Jելcinas ir Vokietijos kancleris Helmut Kohl padėjo vainikus prie Antrojo pasaulinio karo paminklų Berlyne. Rusai jau 29 rugpjūčio paliko Estiją ir iki 31 turėjo pasitraukti iš Latvijos.

Pasak šio žurnalisto, vienas laikraštis Maskvoje tai vadino "didžiojo pasitraukimo" ("retreat"). Jau keletą mėnesių rusai palieka savo kareivines Vokietijoje ir Baltijos kraštuose, susigraibstydami ką tik įmanoma parsivežti i savo nualintą tėvynę. Kai kur kriauklės ir tualetai buvo išlupti iš kariškių butų.

"Moskovsky komsomolec", vienas iš populiariausių rusų laikraščių, pripažino, kad iš imperijos liko tik griuvėsiai. O daug kareivių, grįžę i Rusiją, turės gyventi palapinėse, nes nėra pakankamai butų.

Pažeminta armija

Kareiviams tai nužeminanti pabaiga po Raudonosios armijos 50-ties metų vyrovimo Rytų Europoje. Kiekvienas vaikas mokykloje buvo išmokytas apie Raudonosios armijos pergale Berlyne Antrojo pasaulinio karo pabaigoje. Tie patys daliniai pirmieji įtvirtino sovietinę jėgą plačioje komunistų imperijoje, teigia York. "Šaltojo karo" aukščiausios įtampos momentu Rytų Vokietijoje buvo 340,000 sovietinių kareivių ir 150,000 Baltijos kraštuose. Jiems pavyko užgniaužti bet kokį pasipriešinimą, sustabdant i 1953 metų sukilimą Rytų Vokietijoje bei prižiūrint Berlyno sienos pastatymą 1961 m.

Su džiaugsmu, bet tuo pačiu ir kartėliu, Vokietijos ir Baltijos kraštų gyventojai stebėjo Rusijos kariuomenės išvykimą. Džiaugsmo turėję žadėjo pakelti Estijos ministeris pirmininkas. Berlyno simfoninis orkestras grojo šventinę muziką H. Kohl ir B. Jելcinui Berlyne, o varpai skambėjo visame Baltijos pakrastyje, pagaliau atsikračius paskutinių Rusijos kariuomenės dalinių.

Džiaugtis atsargiai

Kitų nuomone, gali būti per anksti švesti, rašo York. Dar bijoma Rusijos ambicijų. Nacionalistinių partijų vadai skundžiasi, kad dar liks 800 rusų kariškių Estijoje ir Latvijoje prie branduolinio reaktoriaus ir radaro stotyje. Kai kuriose vietose Baltijos valstybės išklmės buvo atšauktos dėl jausmų įvairumo. Yra politinių vadų, kurie prašė

atsargiai reaguoti i Rusijos dalinių pasitraukimą, nes Latvijos ir Estijos konfliktai dėl sienų ir kitų reikalų dar nėra išspręsti. Autorius primena, kad kariuomenė paliko Lietuvą praeitų metų rugpjūčio mėnesį.

B. Jելcino pastangos

York teigia, kad Rusijos daliniams pasitraukus, liko neapsakomai baisus gamtos užteršimas. Kainuos bene 4 bilijonus dolerių apvalyti užterštą žemę, neišsprogintas bombas, pusiau nuskandintus povandeninius laivus ir kitą lauką buvusiose sovietų bazėse. Pačioje Rusijoje yra kraštutinių nacionalistų, kurie teigs, kad dalinių pasitraukimas rodo pasidavimą Vakarų spaudimui. Iš tikro, York manymu, tai primena, jog Rusijos užsienio politikoje vis atsiranda įtampą keliančių priešingybių.

Jau daug metų B. Jելcinas stengiasi Rusiją įvesti i Vakarų organizacijas, ieškodamas Vakarų Europos ir JAV vadovų paramos bei padarydamas diplomatinį nuolaidų. Jo galutinis apsisprendimas kariuomenę išvesti, nežiūrint susikirtimų su Latvijos ir Estijos vyriausybėmis šią vasarą, rodo jo pasiryžimą įtikti Vakarams. Kai kurių rusų manymu, tai rodo per didelį nuolaidžiavimą. Alexei Avtono-

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kontrolėn. Juos nutildė prieštariai, kad iš tikrųjų tokie ryšiai dar nėra pakankami. Kanados NDP socialistų vadovė A. McLaughlin priminė, kad atsinaujinimo principas yra tokių minčių iškelimas ir atsakymų paruošimas. Iš vadovės pareigų ji žada pasitraukti 1995 m. rudenį. Tad galutines Kanados NDP socialistų atsinaujinimo reformas turės paruošti kitas vadu išrinktas asmuo.

Skaičiumi gerokai mažesnis buvo Kanados progresyviųjų konservatorių atsinaujinimui skirtas pasitarimas Saskatūne. Jame dalyvavo konservatorių vadu laikomas parlamentas išrinktas J. Charestas ir parlamentas E. Wayne, grupės senatoriais paskirti konservatorių. Jie dabar turi apie 50 atstovų daugumą Kanados parlamento senate. Ši dauguma jiems leidžia trukdyti kai kurių priimtų įstatymų patvirtinimą. Su svečiais i bendrus pietus susirinko porą šimtų konservatorių. Tarp jų buvo ir

iš politikos pasitraukęs buvęs Kanados ministeris pirm. Joe Clark, dabar atidares savo patarimų biurą Kalgaryje.

Savo kalboje J. Charestas sutiko, kad tik dviejų atstovų išrinkimas Kanados parlamentas konservatoriams buvo skaudus rinkimų pralaimėjimas. Tačiau progresyvieji Kanados konservatoriai dar nėra palaidoti, nes už juos balsavo 16% rinkėjų, liko nesugriuvę šios senos partijos skyriai rinkiminėse apylinkėse. Kanados progresyvieji konservatoriai atsisąus ir persitvarkę politikon grįš kaip moderniausia partija Kanadoje. Progresyviųjų konservatorių vyriausybės įvesto GST prekių ir paslaugų mokesčio dabar nesuranda kuo pakeisti ir ministerio pirm. J. Chretienso liberalai. Mat GST mokesčio reikia ir Kanados liberalų vyriausybei.

Konservatorių atsinaujinimą liečiančiam pasitarimui buvo pasirinktas Saskačevanas, ūkininkų provincija, nes dabar pasaulinėje rinkoje jaučiausias kiaulienos trūkumas. Jos prekybai su užsieniu dideles atsargas turi šios provincijos ūkininkai. Jiems tik reikia vyriausybės paramos. Iš Saskačevano buvo kilęs Kanados konservatorių ministeris pirm. J. Diefenbakeris. Tad partijos atsinaujinimas yra susietas ir su šio politiko atsiminimu. Pralaimėtų parlamento rinkimų įtampa jau esanti pašalinata net ir su pasitraukusia ministere pirm. K. Campbell. Liko tik pusšesto milijono dolerių partijos skola. Ji bus sutvarkyta po 1995 m. kovo mėnesį įvyksiančių konservatorių atstovų suvažiavimo ir vado rinkimų. V.Kst.

MYLIMAI MAMAI

Lietuvoje mirus,
sūnui KAZIMIERUI ŽILVYČIUI ir jo šeimai reiškiamo
nuoširdžią užuojautą –

*Hamiltono Aušros Vartų
parapijos choras*

A+ A

ALFONSUI BALČIŪNUI,

užbaigusiam žemišką kelionę Winnipege,

žmoną ALDONĄ, vaikus – VIDĄ, REINIŲ ir DANIŲ bei
visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

L. V. Stuikiai

MIRTIES METINĖS

1994 metų rugsėjo 29 dieną sueina vieneri metai nuo
mano vyro

a.a. BRONIAUS KEBURIO

mirties. Mišios už jo vėlę bus atnašaujamos spalio 2, sekmdienį, 9 valandą ryto, Šiluvos Marijos parapijos šventovėje
Londone, Ontario.

E. Kėburienė

MIRTIES METINĖS

A+ A

VYTAUTAS TAMULAITIS.

1994 m. rugsėjo 22 d. sueina vieneri metai, kai a.a. Vytautas
užbaigė žemišką kelionę.

Jo atminimui bus atnašaujamos Mišios rugsėjo 24 d.,
10 val. ryto Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Maloniai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus
dalyvauti Mišiose ir prisiminti velionį savo maldose.

*Nuliūdę: žmona Marija, duklė Vida su šeima,
sūnus Vytautas su šeima, seserys ir giminės*

P A D Ė K A

Mano mylimam vyrui

a.a. ANTANUI SPRAINAIČIUI,

1994 m. birželio 17 d. iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai dėkoju Lietuvos kankinių parapijos kunigams
už maldas laidotuvių namuose, šventovėje ir kapinėse. Dėkoju
visiems už užprašytas Mišias, užuojautos pareiškimą
žodžiais bei raštu mano skausmo dieną ir už gražias gėles.

Dėkoju karsto nešėjams, sol. D. Radtkel, ponioms
už gausiai sunėštus pyragus, šeiminei B. Stanulienėi
už skanių pusryčių paruošimą ir visiems, dalyva-
vusiems laidotuvsė.

Lieku dėkinga –

žmona Genovaitė

P A D Ė K A

A.a. Valentui Jasiulioniui

mirus, nuoširdžiai dėkoju kun. V. Volertui už mal-
das prie karsto ir atlaikytas Mišias kartu su kun. K.
J. Butkum, OFM, bei palydėjimą i kapines.

Labai ačiū visiems už užprašytas Mišias ir mal-
dose prisiminusiems a.a. Valentiną.

Ačiū už atsiųstas gėles ir užuojautas. Dėkoju
karsto nešėjams, mieloms ponioms už skanius
pyragus, J. Gurklienei už paruoštus pusryčius.

Visiems labai dėkinga –

O. Trečiokienė

1994 m. rugpjūčio 28 d. Sacre Coeur ligoninėje,
Montrealyje mirė

A+ A

VINCAS-JUSTINAS KAČERGIUS.

Palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse 1994
m. rugpjūčio 31 d. iš Aušros Vartų šventovės Montrea-
lyje. Dėkojame klebonui kun. J. Aranauskui ir kun. K.
Ambrasui už Rožinio maldas, Mišių auką ir palydėjimą
i kapines.

Dėkojame šauliams ir kariškiams, pagerbusiems
savo draugą Rožinio bei Mišių metu ir atsisveikinimo
žodžius kapinėse.

Dėkojame parapijos chorui ir jo vadovams A. Mic-
kui ir A. Kebliui už gražų giedojimą "Viešpaties ange-
las", "Marija, Marija" Rožinio metu, giesmės Mišių
metu ir "Libera". Dėkojame už giesmių bei Lietuvos
himno giedojimą kapinėse.

Su dėkingumu –

*pusseserė Elzbieta Sondienė,
Jūra, Dariukas, Dalia ir Rimvydas Sondos*

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Prima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
*Susitarus prima pacientus
ir vakarais*

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Lietuvos ambasadorius dr. VYTAUTAS A. DAMBRAIVA kalba Antrojoje tarptautinėje naujų ir atsikūrusių demokratinų valstybių konferencijoje Nikaragvos Managvoje

Pranešimas iš Venezuelos

Lietuva naujų demokratinų valstybių konferencijoje

Antrasis tokio pobūdžio susitikimas • Ambasadorius dr. V. Dambraiva kalbėjo apie Lietuvą • Pasimatymas su Nobelio taikos premijos laureatu Dalai Lama

JULIUS VAISIŪNAS

Lietuvos ambasadorius Venesueloje ir specialių misijų ambasadorius Pietų Amerikoje bei Karibų srityje dr. V. Dambraiva 1994 m. liepos 4-7 d.d. buvo pakviestas į Nikaragvos sostinę Managvą dalyvauti antrojoje naujų ir atkurtų demokratinų valstybių tarptautinėje konferencijoje, kurioje jis atstovavo Lietuvai. Joje dalyvavo 51 valstybė, stebėtojų teisėmis — 25 valstybių atstovai.

Politiniai ir ekonominiai klausimai

Konferencijai vadovavo Nikaragvos užsienio reikalų ministris Ernesto Leal Sanchez. Sveikino Nikaragvos respublikos prezidentė Violeta Barrios de Chamorro. Garbės svečių tarpe buvo Haiti respublikos prezidentas kun. Jean-Bertrand Aristide, Jungtinių Tautų generalinės visuomenės pirm. Samuel Insanally, buvęs Federacinės Brazilijos respublikos pirm. Jose Sarney, buvęs Kostarikos prezidentas ir Nobelio Taikos premijos laureatas Oscar Arias, buvęs Ekvadoro respublikos prezidentas Oswaldo Hurtado, Nobelio taikos premijos laureatas Dalai Lama ir kt.

Konferencija turėjo septynias trijų-keturių valandų visuomenės sesijas. Be to, buvo sudarytos dvi darbo grupės: diskusinė politiniams ir ekonominiams klausimams svarstyti (du posėdžiai) ir grupė politinei deklaracijai bei veiklos planui redaguoti (po vieną posėdį). Darbo grupės, 40 atstovų sudarytos iš anksto Niujorko turėtose posėdžiuose, tačiau kiekvienas besidominintis atstovas galėjo posėdžiuose dalyvauti. Kai kurios delegacijos turėjo daug narių: Nikaragva — net šešiolika, Rusijos federacija — šešis. Latvijos trijų asmenų delegacijai vadovavo teisingumo ministris. Estijos delegacijos vadovas ambasadorius Vašingtone, mažai tesirodė posėdžių salėje. Daugiau kaip 40 atstovų pasakė kalbas.

Lietuvos būklė geresnė

Lietuvos ambasadoriui dr. Vytautui Dambraivai teko kal-

bėti liepos 5 d. popietinėje sesijoje. Jis pasakė, turįs garbę būti Nikaragvoje, kurioje daugelį metų buvo paneigtas teisingumas, politinės, ekonominės ir socialinės laisvės. Sveikino prezidentę Violetą Chamorro, kovotoją rezistencijos metais. Lietuva visuomet supratusi, kad kova už bet kurios šalies laisvę ir teises yra dalis tos pačios kovos už savo krašto ateitį.

Nurodė, kad tam tikrais atžvilgiais Lietuva yra kiek geresnėje būklėje, negu kitos čia atstovaujamos valstybės. Ekonominė pertvarka dar išgyvenanti sunkumus, nes kone 50 metų jai ir kitoms Baltijos valstybėms buvo primesta sovietinio tipo ekonomija. Nuo nepriklausomybės atkūrimo 1990. III. 11 Lietuva pradėjusi atstatyti valstybinį gyvenimą. Per trumpą laiką ji jau pasiekusi politinio, ekonominio ir socialinio stabilumo bazę.

Lietuvai pavykę sumažinti infliaciją, tuo užtikrinant lito stabilumą. Taip pat buvo priimti palankūs įstatymai, liečiantys užsienio investicijas. Privatizacijos programoje tarptautinių specialistų nuomone, Lietuva pirmąjį etapą įvykdė ir Rytų Europos valstybių tarpe.

Deja, ne viskas esąs rožių spalvos. Sunki įdarbinimo problema, nemažas žmonių skaičius dar tebegyvena sunkiose sąlygose, ypač tie, kuriems metų metais tekę kęsti skurdą ir ligas Sibiro tremtyje. Plėtimasis vidurinės klasės nelengvas, nusikaltimai smukdą piliečių teises, stambūs suolis iš kolektyvinės agrikultūros ir privataus ūkio struktūrą taip pat išaukštinę neišvengiamą trintį ir sunkumus. Esame tikri ekonomine pertvarka ir reformų neatšaukiamumu. Tai ilgainiui tapsią pažangos ir gerovės šaltiniu.

Stiprėjęs krašto troškimas jungti savo likimą su Europa. Prezidentas A. Brazauskas esąs tvirtai įsitikinęs, kad Europos taryba padariusi esminės svarbos įnašą naujos demokratinės Europos raidai paspartinti. Lietuva esanti nusistačiusi dar šiais metais pasirašyti nepilnateisės narystės sutartį su Europos unija. Europos saugumas esąs vienas iš Lietuvos saugumas neatšaukiamas nuo Europos saugumo.

Lietuva prisijungusi prie Šiaurės Atlanto pakto iniciatyvos. Galutinis tikslas esąs visai įsijungti į šį gynybos sandėrį. Esą žinomi Lietuvos ryšiai su Latvija ir Estija; pažymėtinas glaudus bendradarbiavimas su Skandinavijos kraštais.

Baigdamas kreipėsi į prezidentą sakdamas, kad optimizmas esąs ateities banga. Užuo laukus užsienio pagalbos, „galėsime patys teikti savo kuklią paramą kitoms didesnei vargą kenčiančioms valstybėms“.

Skirtingos problemos

Kadangi liepos 6 d. popietinės visuomenės sesijos metu darbo grupės savo rezultatų

dar nebuvo įteikusias, buvo atsisakyta tam vakarui numatyto koncerto ir po trijų valandų pertraukos visi susirinko papildomai sesijai Managvos deklaracijai ir Akcijos planui priimti.

Konferencijoje Vidurinės Europos problemoms nagrinėti vietos lyg ir nebuvo skirta. Ambasadorius dr. V. Dambraiva dėl to pareiškė kelias pastabas. Akcijos planas turįs vertingų punktų, tačiau jis einąs šalia realybės, kurioje esanti Lietuva ir kitos Vidurio Europos šalys. Tų kraštų problematika akcijos plane mažai tepaliesta.

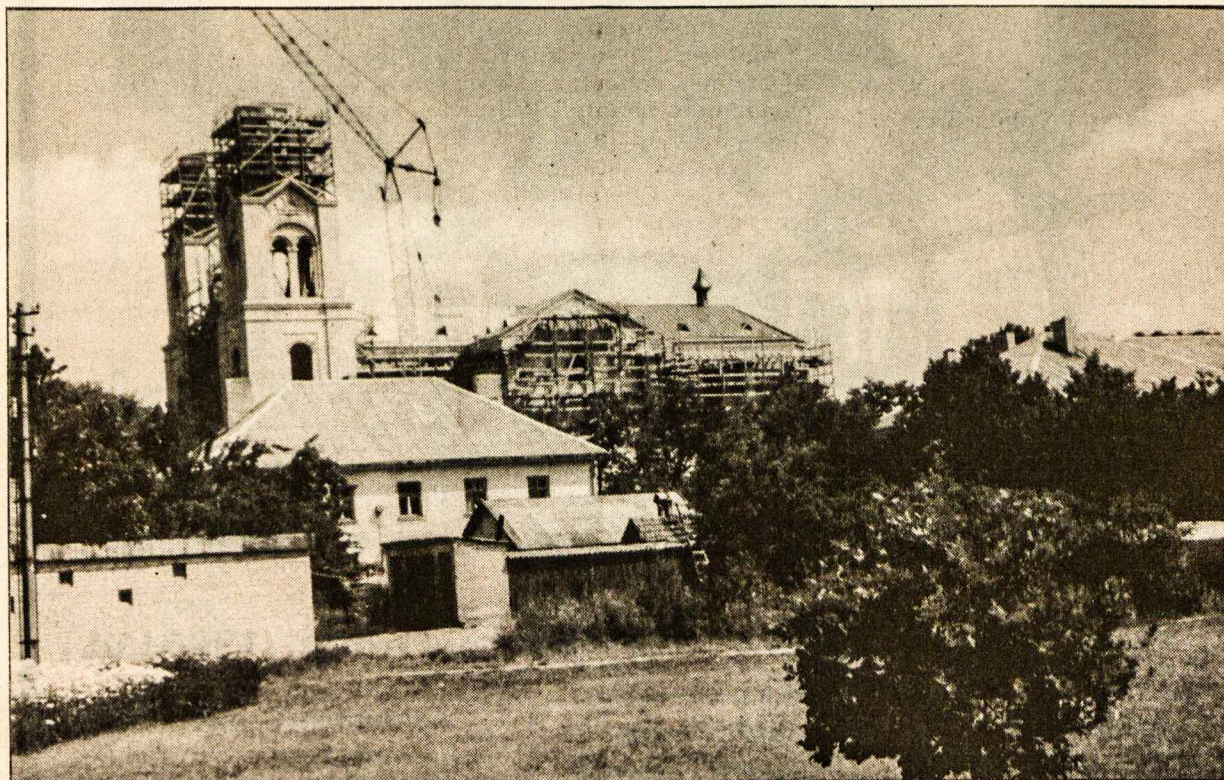
Priėmimai, pasimatymai

Konferencijos proga Nikaragvos prezidentė Violeta Chamorro pasirašė ir užant-spaudavo specialiai išleistą pašto ženklą, kurį drauge su antspauduotu voku gavo kiekviena delegacija. Prezidentės Chamorro vardu Valstybės teatre buvo surengtas kultūrinis aktas ir priėmimas delegacijoms pagerbti. Užsienio reikalų ministris taipgi pakvietė iškilmingiems pietums ir priėmimui. Ambasadorius V. Dambraiva pasikalbėjo su Nikaragvos prezidentė Violeta Chamorro bei užsienio reikalų ministru. Abu jam užtikrino glaudų kraštų bendradarbiavimą.

Buvęs Kostarikos prezidentas ir Nobelio taikos premijos laureatas Oscar Arias sakė skirius specialų dėmesį Lietuvai ir Baltijos valstybėms.

Viena labai retų progų buvo susitikimas su Nobelio taikos premijos laureatu tibetiečiu Dalai Lama. Pastarasis pasidžiaugė galėjęs susipažinti su Lietuvos atstovu ir pasakė, kad visuomet rėmęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pastangas.

Ambasadorius taipgi pasimatė su Managvos arkivyskupu kardinolu Ovando y Bravo, padėkojo už paramą kovoję dėl laisvės, pasveikino su demokratijos pergale Nikaragvoje.

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje Vilkauskis buvo beveik visai sugriautas. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atstatoma ir katedra

Ir neprigirdintieji turi draugiją

Lietuvos kurčiųjų draugija turi 3000 narių ir tiek pat prijauniančių, tikisi Vakarų pasaulio lietuvių dėmesio

Ervinas, Šiaulių pedagoginio instituto verslo administravimo specialybės antrakursis, grįžo iš vasaros stovyklos Vokietijoje, surengtos netoli Kretschau miestelio. Kasmet IFHOYP (International Federation of Hard of Hearing Young People) ją rengia neprigirdinčiam jaunimui vienoje iš Europos valstybių — narių.

Vaikinas mums papasakojo apie požeminį alaus miestą Zeitze, garbingą jo misiją II pasaulinio karo metais, apie įvairias pramogas ir, žinoma, nežodinio bendravimo praktinius užsiėmimus.

Neprigirdinčiam Lietuvos jaunimui renginys — naujiena. Nors Lietuvai nepriklausomybė atvėrė duris į pasaulį, tačiau klatingi finansiniai skersvėjai neretai vėl jas užtrenkia mums prieš pat nosį. Juk ir į Vokietiją iš Lietuvos ketino vykti keturiuose, lėšų atsirado tik vienam.

IFHOYP lapkričio mėnesį ragina į Prancūziją, į Strasbūrę vyksiančius mokymo kursus. Siūlo pagalbą apie stovimą į organizaciją, net žada nario mokesčių lengvatą. Primygtinai kviečia dalyvauti kitamet rengiamoje vasaros stovykloje Estijoje, Saaremaa saloje. Juk taip netoli... Bet kaip įveikti tą minėtą kliūtį?

„Pasijutau ne vienas su savo problema, panašių sunkumų turi ir nauji mano draugai“, — pasakoja Ervinas. — Tik mes čia visi atskirai, o jie buriasi draugė. Ir nebūtinai nuobodžiauja — jie linksminasi, mokosi“.

Neprigirdinčio žmogaus padėtis Lietuvoje kol kas gana dviprasmiška. Kurtieji dėl kalbos kliūtis priversti burtis į atskirą bendruomenę. Jiems neprigirdintis, nemokantis ženklų, nėra savas žmogus. Skeptikai mūsų visuomenei — jie irgi nė motais. Ką bekalbėtume, girdėti iš 3 m ir tik 40% šnekamosios kalbos (kaip, pavyzdžiui, Ervinas),

vadinasi, eiti per garsų pasaulį apgraibomis. Techninės mūsų galimybės taip pat gana ribotos.

Lietuvoje neprigirdinčiųjų, remiantis skirtingomis skaičiavimo metodikomis, manoma, yra 30,000-60,000. Tie, kieno klausos susilpnėjimas nežymus, stengiasi „būti“ girdintys, na, o likusieji irgi susiskaldę. Ypač juos išskiria mokykla. Jei baigė neprigirdinčiųjų mokyklą, vadinasi, yra paženklinę žymia klausos negale, bet turi daug daugiau draugų. Pasirinkę ar tėvų nukreipti į bendrojo lavinimo mokyklas — grumiasi su negale vieni. Jie net savo naštos neturi su kuo palyginti, nebent su sutiktaisiais tame pačiame logopediniame kabinete.

Teturime vieną Lietuvos kurčiųjų draugiją, pasiryžusią teikti paramą ir užuovėją visiems bet kokio laipsnio klausos negalę turintiems asmenims. Nelengva užduotis. Tokiems vaikams kaip Ervinas trūksta lėšų užsimokėti už kelionę susitikimui su negalės draugais, o pačiai draugijai — įgyvendinti įvairiausioms idėjoms.

Šis rašinys — ko gero pirmasis bandymas atkreipti pasaulio lietuvių dėmesį į dar vieną negalės organizaciją, buriantį 3000 narių ir mažiausiai tiek pat prijauniančių.

Norintys plačiau apie mus sužinoti, o gal ir paremti, kviečiami teirautis: Lietuvos kurčiųjų draugija, Šv. Kazimiero 3, Vilnius 2600, Lietuva. (Tel. 628115, faksas 61-5359).

Mes įsikūrę visai netoli Aušros Vartų, gražioje ir žymioje Vilniaus senamiesčio vietoje. Jei būsite, apsilankykite. Mūsų būstinės kiemelis turi išliekamąsias architektūrinės vertės. O ir pastatas senas ir idomus.

Nijolė Krasniauskienė, LKD laikraščio „Akiratis“ korespondentė (tel. 616349)

Pagerbkime buvusius Lietuvos prezidentus

Prisidėkime prie Lietuvos respublikos prezidentų ANTANO SMETONOS, ALEKSANDRO STULGINSKIO ir KAZIO GRINIAUS atminimo įamžinimo

Siekiant įamžinti buvusius Lietuvos respublikos prezidentų atminimą, 1994 m. birželio 1 d. sudaryta tam tikslui komisija, įtraukiant ir buvusių prezidentų politinių partijų atstovus Lietuvoje ir užsienyje.

Šioje komisijoje esantieji JAV nariai: Leonas Kriaučiūnas — Tautininkų s-gos pirm., Grožvydas Lazauskas — Valstiečių liaudininkų s-gos pirm., Česlovas Masaitis — Užs. lietuvių krikščionių demokratų pirm. 1994 m. rugpjūčio 29 d. pasitarime nutarė kreiptis į užsienio lietuvių visuomenę, kad ir savo aukomis prisidėtų prie buvusių trijų Lietuvos prezidentų paminklų pastatymo Kaune, buv. Prezidentūros sodyboje. Šiuo projektu rūpinasi Kauno karo muziejus. Dr. Leonas Kriaučiūnas, lankydamasis Lietuvoje, Vilniuje ir Kaune, gerai susipažino su šiuo projektu.

Todėl nutarta skelbti vajų

Lietuvos prezidentų A. Smetonos, A. Stulginskio ir K. Griniaus paminklų statybai Kaune buv. Prezidentūros sodyboje ir jų vardo muziejaus kambarių įrengimui.

Aukas prašome siųsti Prano Povilaičio (dr. Č. Masačio, Užs. lietuvių krikščionių demokratų pirmininko įgaliotinio) adresu, pažymint: „Lietuvos prezidentų įamžinimui“, 9050 Troy Ave., Evergreen Park, IL 60642, USA.

Pasirašė:

dr. L. Kriaučiūnas, JAV Lietuvių tautininkų s-gos pirm.
G. J. Lazauskas, Liet. valst. liaudininkų s-gos pirm.
P. V. Povilaitis, Užs. krikščionių demokratų pirm. dr. Č. Masačio įgaliotinis

1994 m. rugpjūčio 29 d.

Metinė „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata oro paštu — 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Folkloro dieną Vilniaus Sereikiškių parkas, padalintas į etnografinės aukštaičių, žemaičių, dūkų, suvalkiečių dalis, buvo pilnas dainininkų, šokėjų, amatininkų iš visos Lietuvos, o gausūs žiūrovai dažnai virsdavo atlikėjais (1994.VII.6)

Nuotr. Alf. Laučkos

Ekonominių pertvarkų slinkyje

Dr. Valdas Samonis, Toronto universiteto profesorius, rugpjūčio 21 d. Toronto lietuvių namuose pateikė savo patirtus išpūdžius lankantis Lietuvoje ir kitose pokomunistinėse valstybėse. Ten jis tarėsi su vietiniais ekonomistais ir ekonomikai vadovaujančiais pareigūnais apie galimybę sėkmingiau pereiti į laisvąją rinką.

Dar 1988 m. Lietuvos ekonomikos institutas parengė programą kaip tvarkytis ekonomikai, ir 1990 m. G. Vagnoriaus vyriausybė greičiau, negu kiti kraštai, pradėjo privatizaciją.

Reikėjo išspręsti klausimą, kaip neturint pavyzdžio pereiti iš komunistinės ekonomikos į laisvą rinką. Buvo daroma klaidų, nes nebuvo iš ko mokytis ir dažnai reikėjo veikti sumaišties aplinkybėse.

Kitose valstybėse, pavyzdžiui Ukrainoje, perėjimas į rinkos ekonomiką buvo priimtas žingsnis po žingsnio būdu. Bet pasirodė, kad geriau sekėsi ten, kur viskas buvo greičiau vykdoma. Kai 1992 m. po rinkimų privatizacija buvo pristabdyta, pinigų

vertė krito 50%. Ir tik Pasauliniam bankui spaudžiant, privatizacija buvo tęsiama.

Reikia nepamiršti, kad Landsbergio ir Vagnoriaus valdymo laikų buvo tikra divalystė. Viršuje vyriausia valdžia, o apačioje knybėdė jo partiečiai, kurie nebuvo praradę įtakos žmonėms. Tad ir privatizuojant buvęs valstybės turtas perėjo į jų rankas. Bet, deja, jie neturėjo patirties, kaip veikti rinkos sąlygomis. Dėl to nustumo gamyba ir eksportas. Dabar dar vis klaidžiojama, bet eina į rinkos ekonomiką.

Tarptautinis valiutos fondas siūlė likti rublio zonoje, bet buvo laimėta įvedant savo pinigus — litus.

Bankų tvarkymas nėra įstatiškai sureguliuotas, tad yra nežaimi žmonių, praradusių savo indėlius.

Paprastai pinigų išleidžia ir kitus bankus prižiūri centrinis bankas. Bet dabar valiutinę politiką emė tvarkyti valdžios pareigūnai. Aplamai Lietuva nėra labai nuo kitų kraštų atsilikusi ir kaip nors iš bėdų išsikapstys.

B. Stundžia

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata - \$38.00,
rėmėjo — \$50.00, garbės — \$60.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti „Tėviškės žiburius“ ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

.....

.....

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

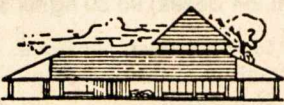
„Tėviškės žiburiai“

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti „Tėviškės žiburių“ siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

LAISVOJE TĖVYNĖJE

VOKIEČIŲ KARIŲ KAPAI

Šakių rajono Gelgaudiškyje yra palaidota apie 50 II D. kare žuvusių vokiečių karių. Jų kapinėse pašventino evangelikų liuteronų diakonas Virginijus Kelertas ir Gelgaudiškio katalikų parapijos klebonas kun. Gintautas Skučas.

TAIKLŲ MOTERIŲ ŽODŽIAI

Merdėjanti "Tiesa" buvo pradėjusi skelbti telefonu gautus skaitytųjų pasisakymus. 1994 m. balandžio 15 d. laidoje pluoštą taidlių moteriškų žodžių pažėrė kelmėje gyvenanti Stasė Laba-nauskienė: "Aš labai gerbiu ir vertinu mūsų valstybės vadovus, bet dar labiau — jų žmonas. Nematau aš jų televizijos ekranuose, kai vyrai vyksta į užsienį tvarkyti valstybės reikalų. Žinau, kad visos jos yra išsilavinusios, kultūringos, vertina savo vyrų darbą, brangina jiems pareikštą pasitikėjimą. Pačios būdamos protingos, suprantant, kad jos vyrams spėsti valstybės reikalus daugiau padeda savo kuklumu, o ne bendromis kelionėmis. Beje, dažnai nevaisingas, padeda taupyti ir valstybės lėšas".

PIRMOJI KARININKŲ LAIDA

Lietuvos karo akademija gyveniman išleido pirmąją savo absolventų laidą. Ją sudarė 111 kariūnų, kuriems diplomai buvo įteikti ir leitenantų laipsniai suteikti Nepriklausomybės akistėje Vilniuje. Tautiniais drabužiais apsirengusios merginos ten atnešė šalną, skydą ir kardą. Juos visus karininkais paskelbė Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas, kardu palietęs geriausio absolvento Sigito Ratkevičiaus kairįjį petį. Pirmosios karininkų laidos proga Vyčio Kryžiaus V laipsnio ordinu buvo apdovanotas Lietuvos karo akademijos rektorius plk. Zenonas Kulis, Gedimino III laipsnio medaliais — kiti penki akademijos vadovai. Sveikinimo žodyje prez. A. Brazauskas pabrėžė, kad dabar tiems jauniems leitenantams teks saugoti ir ginti Lietuvos nepriklausomybę. Krašto apsaugos ministeris L. Linkevičius džiaugėsi, kad Lietuvos kariuomenė su šia pirmąją laidą savo vyrų eilėse susilaukė šviežio kraujo. Jis skatino naujuosius leitenantus visą gyvenimą laikyti šūkiu: "Tėvynės labui". Atsargos plk. A. Malijonis, Lietuvos karo mokyklą baigęs 1922 m., priminė, kad tais laikais būdavo kalbama apie kardą: "Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk!". Po mėnesio atostogų 36 šios laidos leitenantus gavo sausumos kariuomenės brigada "Geležinis vilkas", 31 — valstybinių sienų apsauga, 17 — Lietuvos karo akademija, 5 — puskarininkų mokykla, po vieną — kiti kariuomenės daliniai.

LIETUVIAI JT TARNYBOJE

Danija pusės metų taikos priežiūrai Kroatijoje išsiuntė savo šeštąją batalioną, sudarytą Jungtinių Tautų tarnybai. Tame 855 karių turinčiame batalione yra ir 32 į jį įjungti lietuviai. Šis danų batalionas su lietuviais užims stebėjimo ir kontrolės punktus, rūpinsis ugnies nutraukimo zona. Tai bus konkreti

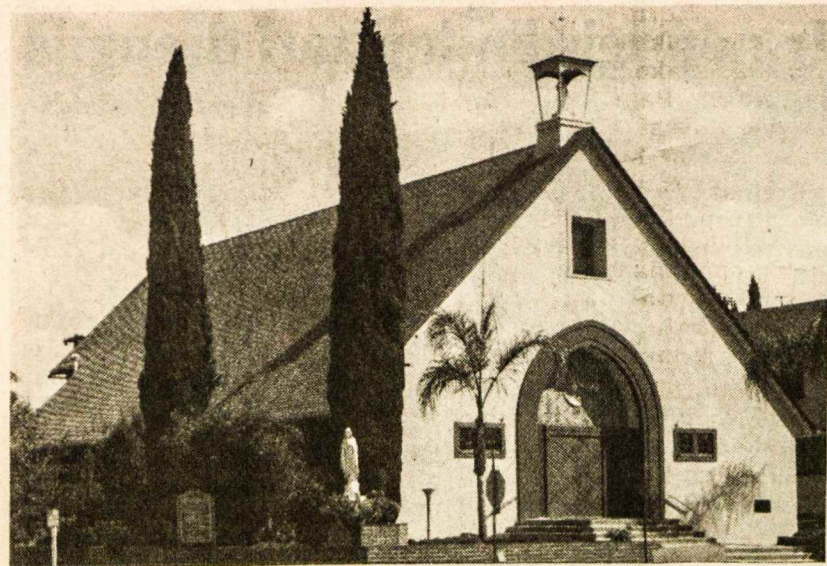
praktika lietuviams kariams. Danija jau yra pasirašius dvišalio karinio bendradarbiavimo sutartis su Lietuva, Latvija ir Estija. Ateityje bus sudarytas bendras trijų Baltijos respublikų taikos priežiūros batalionas Jungtinių Tautų tarnybai. Jam po 200 karių atsiųs Lietuva, Latvija ir Estija. Šio bataliono karininkai bus paruošti Šiaurės šalių Jungtinių Tautų kursuose. Pirmųjų 32 lietuvių išsiuntimą Kroatijon Danijos batalione pranešė jos krašto apsaugos ministerija.

DARIUS IR GIRENAS

Tradiciniu tapęs Stepo Dariaus ir Stasio Girėno skrydžio per Atlantą minėjimas Anykščiuose kasmet įvyksta prie Puntuko, kuriame skulptoriaus Broniaus Pundzius (1907-1959) yra iškalęs žuvusių lakūnų bareljefus ir jų testamentą žodžiais. Šiemet jau šešiasdešimt pirmosios jų skrydžio per Atlantą ir žūties metinės buvo paminėtos liepos 17 d., dalyvaujant Anykščių savanoriams, S. Dariaus ir S. Girėno šaulių kuopai. Mirgant žvakių liepsnelėms, aidint saliučiai, skambėjo tremtinių choro daina, skirta tragiškai žuvusiems Atlanto nugaletojams. Platesnio masto minėjimas buvo surengtas Šilutėje, susietas su ten įvykusia aviacijos švente. Prie paminklinės lentos išsirikiavo šauliai, lakūnai, krašto apsaugos kariai iš visų Žemaitijos rajonų. Tėvynę priesaiką davusius eskadrilės savanorius iš Gargždų sveikino SKAT vad. plk. lt. Arvydas Pocius, Šilutės rajono ir miesto vadovai. Šventės programon buvo įjungtos parodomosios karių kovos, lėktuvų skrydžiai, parašutinininkų šuoliai. Koncertą surengė Šilutės politinių kalinių ir tremtinių choras.

VESTUVĖS SU "LIETUVA"

Plačią "Lietuvos" dainų ir šokių ansamblio veiklą sustabdė lėšų stoka jo profesinio lygio nariams. "Lietuvą" nuo visiško nutylimo jos meno vadovas Pranas Budrius bando gelbėti saviveiklinėmis priemonėmis. Neringa Jonušaitė "Lietuvos ryto" skaitytuosiu su jomis su pažindino jau š. m. birželio 29 d. laidoje. "Lietuvos" ansambličiai vilniečių vestuvėms sudarys progą užsisakyti kaimiškų vestuvių programą. Šventei su tokia programa "Lietuva" pri-taiko savo kavinę "Ansambliis". Jos salėje bus vietos pusšimčiui vestuvinininkų, kuriems didelį įspūdį turėtų palikti į vestuvinių pokylį ansamblių įjungiamieji kaimiškų vestuvių tradiciniai motyvai. Programą pagal pasirinktą scenarijų galės užsisakyti vestuvių rengėjai. "Lietuvos" ansamblio vadovas P. Budrius planuoja ir kitas programas, skirtas krikščionys, vardinėms, gimtadieniams bei kitoms šeimyninėms šventėms. Norintieji "Ansamblio" kavinėje galės švęsti net ir žemaitiškas, džiukiškas bei aukštaitiškas vestuves su jų senaisiais papročiais. Svečiams bus sudarytos visos sąlygos, kad jie jausytųsi kaip namie. Šią paslaugą "Lietuvos" ansamblis planavo pradėti ankstyvą rudenį. V. Kst.

Los Angeles lietuvių Šv. Kazimiero šventovė, iš kurios buvo pavogta Marijos statula

Hamilton, Ontario

VYSK. MOTIEJAUS VALANČIAUS lietuvių mokykla Hamiltone darbą pradeda rugsėjo 17, šeštadienį. Bus registracija, atidarymo iškilnės, paminėti Šeimos metai. Tėvų metinis susirinkimas įvyks rugsėjo 24, šeštadienį, 10 v.r. mokytojų kambarielyje. Oficiali mokslo metų pradžia rugsėjo 25, sekmadienį 11 v.r. Misiomis ir iškilmingu aktu parapijos salėje. Mokyklą baigė Ievutė Godelytė ir Greta Ločerytė. Primenama: pamokos vyksta nuo 9.30 v.r. iki 12.30 v.p.p. Mokslo metų šeimos aukla \$80 sumokama dabar. Mokyklai vadovauja ir daugiau informacijų teikia Onutė Stanevičiūtė, tel. 905-627-0624. Inf.

HAMILTONO ATEITININKAI savo veiklos metus pradės rugsėjo 25 d., 9 val. ryto Misiomis AV šventovėje, po kurių Jaunimo centre bus kavutė. Laukiame ir norime vėl susitikti su savo nariais, taip pat kviečiame naujus prisijungti. Jaunučiai, jaunieji ir moksleiviai netrukus pradės rinktis į savo susirinkimus. Daugiau informacijų teikia Felicija Gudinskienė tel. 905 547-4536 arba Dalia Trumpickaitė tel. 905 628-8962.

PAGALBAI LIETUVIŠKAM VAIKAMS a.a. Jurgio Virkiečio atminimui aukoj: \$20 — M. K. Pusedriai; a.a. Ninos Plurienės atminimui: \$20 — E. K. Gudinskai, D. M. Jonikai, A. A. Pilypavičiai; a.a. Valentino Jasulionio atminimui: \$50 — A. Burbulevičius. Už aukas dėkoja PLV komitetas.

VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAMS, per KLK moterų dr-ją a.a. M. Repčokos atminimui aukoj: \$20 R. Choromanskytė; a.a. Bronės Batūrienės atminimui \$25 — Sof. St. Rakščiai; a.a. Antaninos Plurienės atminimui \$100 — dr. Algis Plura iš Niujorko; \$40 — Vyt. Jul. Kli-maičiai iš Klivlando; \$25 — Sof. St. Rakščiai, Z. J. Didžbaliai iš Londono; \$20 — K. L. Meškauskai, A. D. Maksimavičiai, V. J. Narušiai, V. M. Kazlauskai; \$10 — R. Choromanskytė, B. A. Šopai; a.a. Jozefinos Krūnienės (B. Skvercekienės sesuo) atminimui \$20 KLK moterų dr-jos Hamiltono skyrius.

LIETUVOS TREMTINIŲ GRĮŽIMO fondui aukoj: a.a. Ant. Plurienės atminimui \$20 — Vyt. G. Kairiai, L. M. Poškus; \$10 — V. Kežinaitis.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Los Angeles, California

"LOS ANGELES TIMES" rugpjūčio 19 d. laidoje buvo aprašytas Mergelės Marijos statulos sugrąžinimas Šv. Kazimiero šventovėn. Marmurinė 700 svarų statula buvo pavogta prieš tris mėnesius. Policija ją atrado privačiame name netoli parapijos, tačiau dar neišaiškino kas ją pavogė.

Straipsnyje žurnalistas Larry Gordon ta proga priminė, kad Šv. Kazimiero parapija esanti kultūrinis ir politinis lietuvių centras Pietų Kalifornijoje, veikiančias nuo Antrojo pasaulinio karo. Nors daug lietuvių išsikėlė į priemiestius, vis dėlto atvyksta jie į pamaldas. Iš viso parapijai priklauso 1000 šeimų. Anksčiau parapijiečiai dalyvavę protestuose prieš Baltijos kraštų okupaciją, o dabar jie šelpia naujai atstatančias šventoves nepriklausomybės atsikovojojoje tėvynėje. S.

Nuoširdžiai dėkoja — šeimos ir KLKM dr-jos Hamiltono skyrius.

Pasaulio lietuvių dainų šventės dieną Toronto "Gintaras" eina į Vinglio parką 1994.VII.10

Nuotr. Alf. Laučkos

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...4.00%
santaupos 2.50%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 2.00%
90 dienų indėlius 5.50%
1 m. term. indėlius 7.00%
1 m. term.ind.mėn.pal. 6.50%
3 m. term.indėlius 7.50%
5 m. term. ind. 8.00%
RRSP ir RRIF (pensijos)...3.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.00%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. .. 7.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. .. 8.00%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 12.00%
nekiln. turto pask. 1 m....8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių evangelikų reformatų generalinis superintendentas Povilas Dilys išėjo pensijon ir iš Toronto grįžo pas šeimą Čikagoje. Toronte jis daugiau kaip dešimt metų vadovavo jungtinei lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijai, kuria naudojosi ir kitų tautybių tikintieji. Kun. P. Dilys, gimęs Vilniuje 1905 m., teologiją studijavo Varšuvos universitete. Ilgus metus jisėjo Vilniaus evangelikų reformatų šventovės klebono pareigas, stengdamasis sutaukinti Lenkijos įvairių tautybių evangelikus.

JAV LB Hot Springs apylinkė Arkanso valstijoje nebuvo didelė, o dabar jos narių skaičius yra gerokai sumažėjęs. Lietuviškoji veikla betgi nenutrūksta darbšties valdybos dėka. Ją sudaro sekančiai kadencijai paliktos ligišiolinės valdybos nariai — pirm. Regina Sabaliūnienė, vicepirm. Juozas Zubrickas, sekr. Irena Sirutienė, išd. Frina Zeruolienė ir renginių vadovas Jonas Miežinskas. Religiniais apylinkės reikalais rūpinasi Juozas Kiburas. Sekmadienio Misioms naudojamas mažas Šv. Mykolo šventovė. Jas atnašauja amerikietis kun. Andrew Dufault, maldų įvadus jau pramokęs lietuviškai. Mišių skaitinius pasikeisdami atlieka šios apylinkės nariai Marytė Radienė, Juozas Kiburas ir Jonas Miežinskas.

Brazilija

Sao Paulo lietuviai liepos 10 d. paminėjo dviejų kunigų kunigystės sukaktis: Šv. Juozapo parapijos klebono kun. Juozo Šeškevičiaus — keturiasdešimtmečio ir kun. Vytauto Kavolio — keturiasdešimtpenkmečio. Iškilmingas Mišias atnašavo tik klebonas kun. J. Šeškevičius. Mat kun. V. Kavolis negalėjo dalyvauti dėl susilpnėjusios sveikatos. Sukaktuvinininkams skirtą pamokslą sakė kun. Petras Rukšys, SDB. Jaunimo namuose surengtose pagerbtuvėse lietuvių dainavo apie šimtą iš visur suvažiuosusių lietuvių. Perpjovus sukaktį iškepė tortą, jie sukaktuvinininkui kun. J. Šeškevičiui sugiedojo "Tigiasių metų".

Argentina

Kun. Vytautas Palubinskas, kunigų įšventintas Romoje 1954 m. liepos 4 d., daug metų yra praleidęs Argentinos lietuvių parapijose. Jam netgi yra tekę būti Aušros Vartų parapijos klebono sostinėje Buenos Aires. Dabar jis yra Marijos Apreiškimo parapijos klebonas Niujorko Bruklne. Atšvęsti 40 metų kunigystės sukakties jis buvo grįžęs Argentinon. Sukaktį skyrė Mišias Aušros Vartų parapijos šventovėje kun. V. Palubinskas koncelebravo su klebonu Augustinu Steigvilu, minėjusiu 45-rių metų sukaktį, ir su kun. Antonio Gonzales, Guadalarjos kunigų seminarijos profesoriumi. Giedojo Šv. Cecili-

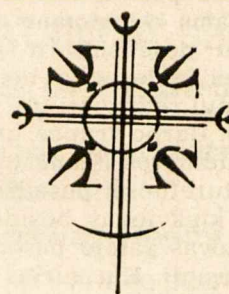
jos lietuvių choras, pamokslą sakė kun. V. Palubinskas. Sukaktuvėms skirtos vaišės buvo surengtos Aušros Vartų parapijos salėje, dalyvaujant lietuviams ir argentiniečiams. Jose pagerbtas ir keturiasdešimtpenkmečio sulaukęs kun. A. Steigvilas. Kun. V. Palubinskas sukaktuvines Mišias atnašavo ir pas Rosario lietuvių, kur jam teko būti vikaru Šv. Kazimiero parapijoje. Į savo parapiją Bruklne jis grįžo liepos 19 d.

Australija

Kanberos lietuviai ant valdžios veltui parūpinto sklypo 1964 m. bendromis įėjomis pastatė Lietuvių namus, dabar vadinamus Australijos lietuvių klubu. Mat 100 kv. metrų mažoje saliuokėje buvo atidarytas baras alkoholiniamis gėrimams pardavinėti. Sukomercintas Australijos lietuvių klubas susilaukė ir kitataučių klientų. Dabar jo patalpos jau yra padidintos iki 1.600 kv. metrų. Metinis pelnas rekordingai 133.000 dolerių sumą pasiekė 1985 m. Tad nenuostabu, kad klubas savo lėšomis padengė 1984 m. Kanberoje surengtų Australijos lietuvių dienų išlaidas. Lietuvių skaičiai sumažėjus, Australijos lietuvių klubas dabar jau trejus metus iš eilės užbaigė su 30.000 dolerių nuostoliu. Tad likusieji klubo nariai lietuvių reikalams nori įsigyti privatų namą, kuriame būtų vietos tik pusšimčiui lietuvių susirinkimams, bibliotekai ir archyvam. Klubą dabar būtų galima parduoti už 650.000 dolerių, o jo izde šiuo metu yra apie 200.000 dolerių. Sutaupyta kapitalą planuojama išaugoti bendruomeninėms lietuvių organizacijoms.

Vokietija

Vasario šešioliktosios gimnazija 1993-94 mokslo metus užbaigė liepos 1 d., gyveniman išleidusi devynis abiturientus. Gimnazijoje tada mokėsi 50 berniukų ir 48 mergaitės. Geriausi moksleiviai buvo pripažinti Haroldas Matulevičius, Almis Udrys, Justinas Namavičius, Viktoras Diavara, Rūta Vitkauskaitė ir Rasa Markšaitytė. Tose pačiose klasėse buvo palikti septyni moksleiviai. Tais mokslo metais gimnazijoje veikė tautinių šokių grupė, mergaičių oktetas, jaunesniųjų ir vyresniųjų moksleivių orkestrėliai ir senųjų liaudiškų dainų atlikėjų būrelis. Šokėjams vadovavo Marija Dambriūnaitė-Smitienė, muzikinėms grupėms — Arvydas Paltinas ir jam be atlyginimo talkinusi Rūta Nemunienė. Gimnazijos kapelionas kun. Edmundas Putrimas pakaitė iš Lietuvos atvykęs kun. Gediminas Tamošiūnas.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus. Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą. Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.
* Skambinkite dėl mūsų kubinių dėžių

* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

* Patarnaujame pristatydami standartinius maisto siuntinius jūsų artimiesiems. Pristatymas per dvi savaites. Skambinkite arba rašykite dėl kainoraščių.

Prieš atvažiuojant ar dėl smulkesnių informacijų skambinkite:
Montrealyje Leonas ir Genė Balaišiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

KROVINIAI Į LIETUVĄ
Laivais ir lėktuvais
Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat

automobiliai ir asmeniniai daiktai

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncesvalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti **(416) 537-8648**

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East
HAMILTON, Ontario
Telefonas: 528-6303

195 King Street West
DUNDAS, Ontario
Telefonas: 627-7459

*Laidotuvių namai
ir koplyčia*

Jaunoji karta kritikai jautresnė

I "TŽ" bendradarbio klausimus atsako Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkas ALGIRDAS VAICIŪNAS

— Dabartiniu metu tai vienur, tai kitur pasigirsta įvairių nuomonių apie išeivijos santykius su Lietuva, gal tiksliau su jos vyriausybe. Iš kyla jau ir konkrečių siūlymų pvz. ambasadoriaus dr. A. Eidinto — steigti bendrą Lietuvos kultūros institutą, arba JAV LB iniciatyva — sudaryti Lietuvos seimo ir Šiaurės Amerikos lietuvių komisiją, kurioje jau ir sudėtis numatyta: trys atstovai iš Kanados. Kokia būtų šiais klausimais Jūsų nuomonė ir ar jau numatyta KLB krašto valdyboje tuos klausimus svarstyti?

KLB krašto valdybos pirmininkas ALGIRDAS VAICIŪNAS

— Jau ne kartą esu išpėtas dėl netinkamos "išeivijos" sąvokos vartojimo, todėl ribosiuos Kanados lietuvių ar Kanados lietuvių bendruomenės (KLB) reikalais. Šiuo metu KLB neturi tiesioginių ryšių su Lietuvos vyriausybe. Ryšiai su Kultūros ministerija Pasaulio lietuvių dainų šventės reikalais irgi ejo daugiausia per Dainų šventės rengimo komitetą, arba per Pasaulio lietuvių bendruomenę (PLB).

Su ambasadoriaus A. Eidinto siūlymu steigti bendrą kultūros institutą esu susipažinęs tik per spaudos skiltis, tačiau konkretaus plano neteko matyti. KLB valdyboje šiuo reikalu nebuvo užsiminta.

Dėl Lietuvos seimo, JAV LB ir KLB komisijos sudaryme KLB valdyba yra gavusi konkretų Lietuvos seimo projektą. Jame yra nustatyta, kad KLB krašto taryba renka atstovus į šią komisiją, todėl yra dar du pilni mėnesiai laiko iki svarstymo. Santykių su Lietuva nėra būtina per KLB. Šiuo metu santykiai yra palaikomi per sporto, šalpos, švietimo, religines, verslines ir net politines organizacijas. KLB nesitiki ir nepageidauja monopolio tiems santykiams. Organizacijoms pageidaujant, KLB stengiasi koordinuoti ir, kur tik galima padėti, kad būtų išlaikyta tų santykių pusiausvyra.

Daugelyje atvejų Lietuvos delegacijos, organizacijos ir įvairūs vienetai aplenkia KLB, kai santykių tiesioginiai su Kanados vyriausybe įstaijomis bei kanadiečių organizacijomis, ir tik per vėlavimą sužinome, kad buvo lankytasi, semtasi žinių ar dirbta. O kaip lengva būtų išvengti netikėtumų ir nesklaidumų, jei iš anksto būtų pasitarta.

Turiu džiaugtis, kad ryšiai ir santykiai su Lietuvos generaliniu konsulu Kanadoje yra labai geri, ir vyksta glaudus bendradarbiavimas.

— Bandant aiškintis daugelį rūpimų klausimų, kasmet jau suvažiuojama pasimatyti su Lietuvos valdžios atstovais. Ar ši iš esmės atrodanti pozityvi veikla duoda laukiamų rezultatų? Gal tik daugiau atsuka veidą į Lietuvą, brandina vilts. Siek tiek dėl to bai-

tai dingsta užsidedimas ir iniciatyva. Jaunoji karta turi mažesnę kantrybę ar tolerancijos lygį kritikai.

Labai norėčiau, kad sekančiuose KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimuose kandidatuotų bent 20, nors dar ir be bendruomeninės patirties, jaunosios kartos asmenų ir apie tiek pat veteranų, kurie ranka rankon ryžtųsi dirbti ir taryboje, ir valdyboje.

Būtų malonu matyti, kad solidarumo mokesčio rinkime galėtume pasekti Oakvillės ar Tillsonburgo-Delhi apylinkių pavyzdį. Jei ne visu 100%, tai bent 75%. Sumokėdami solidarumo mokestį palaikytume bendruomenę materialiai. O dar svarbiau — pasirodytume esą sąmoningi savo bendruomenės nariai.

— Lauktina, kad po šių rinkimų ir naujos Toronto apylinkės valdybos sudarymo bus atstatyta sugriuvusi tradicija — rengti Kanados lietuvių dienas. Ką Jūs galėtumėte tuo reikalu pasakyti?

— Kanados lietuvių dienoms organizuoti buvo sudaryti planai. Kelis kartus buvo keičiama data, vieta ir pobūdis. Šiemet jau yra suplanuotos kitokio pobūdžio dienos, mėginant įjungti mokyklas ir jaunimą. Pradiniai darbai jau baigti, ir manau, kad netrukus bus paskelbti spaudoje smulkesni planai ir gairės. KLB tikisi, kad tuo pačiu vėl atgis ir pati lietuvių dienų tradicija, gal ir kito formato, bet tos pat apimtys.

— Dosni Kanados lietuvių visuomenė neperseniausiai suaukojo milijoną dolerių Lietuvos reikalams. Ar po tų didelių pastangų nejauciama atšalimas aukoti? Ir kaip aplamai šiuo metu sprendžiamas lėšų telkimo klausimas?

— KLB veiklos barometras yra lėšos. Dar taip neseniai Kanados lietuviai labai dosniai aukojė atsikuriančios Lietuvos reikalams. Buvo suorganizuotas vėjus Lietuvai pagelbėti. Aukos buvo renkamos ir specialiai skiriamos tik Lietuvai. Jas administravo

Pagalbos Lietuvai fondas, veikęs savarankiškai, tačiau finansinę atsakomybę nešė KLB išdinininkas. Pagalbos Lietuvai fondas laikėsi 1990 m. nustatytų gairių, kurios, pasikeitus Lietuvos vyriausybei, buvo sunkiai pritaikomos.

Didžiausia suaukotų pinigų dalis buvo panaudota Lietuvos ambasados pastatui Briuselyje pirkti. Jis yra labai naudingas Lietuvos vyriausybei. Kanados lietuvių dovana Lietuvai yra visuomet prisimenama ir vertinama. Dalis suaukotų pinigų buvo panaudota būtiniausiomis pagalbos priemonėms įsigyti, kai Lietuvą mėgino paglemžti rusų suvaldinto sukilimo renežai.

Kanados kaip ir kitų kraštų bendruomenės pergyvena veiklos ledmetį remti Lietuvą per jos vyriausybę. Tačiau ir pati Lietuva jau nebesitiki, kad pinigine pagalba būtų tęsiama tokiu būdu kaip 1990–1992 m.

— Ko Jūsų nuomone reikėtų, kad iš viso sustiprėtų KLB veikla, kad apylinkės būtų judresnės, jungiančios, koordinuojančios atskirus lietuviškos veiklos pasireiškimus?

— Tokio užsidedimo ir viešingos veiklos bei pasiaukojimo, kurį patyrėme 1988–92 m. negalime tikėtis, nes tuo laiku pergyvenome Lietuvos laisvinimo laikotarpį, kai pildėsi mūsų svajonė pamatyti laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Nebėra taip pat ir to patikatinimo vienytis ir burtis draugėn, koks buvo 1945–1987 m. stengiantis išlaikyti lietuvių ir atsilaikyti prieš komunistinį tautos persekiojimą. Mes tada buvome tam tikri tautos šaukliai, skelbią pasauliui skriaudą mūsų tautai.

Kad galėtume išlikti lietuviškas Kanadoje, turime stengtis įtraukti į bendruomeninį darbą bei talką visus lietuvių ir visas "bangas". Turime rasti daugiau lėšų švietimo bei kultūros reikalams ir stipriau remti visas jaunimo organizacijas.

KLB tarybos gairės valdybai buvo — kreipti daugiau dėmesio į mažesnes apylinkes. Malonu matyti, kad kai kurios mažesnės apylinkės gali būti pavyzdžiu didžiosioms.

Tikiuosi, kad ir Lietuva ims kreipti dėmesį į lietuviškas išlaikymą už Lietuvos ribų.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" vadovai RITA ir JUOZAS KARASIEJAI, atšventę savo 25 metų vedybinę sukaktį Lietuvoje, Vilniaus arkikatedros Šv. Kazimiero koplyčioje. Mišias atnašavo ir pamokslą sakė klebonas mons. KAZIMIERAS VASILIAUSKAS. Nuotraukos kairėje dukra AURELIJA, sūnus GINTARAS, laikantis kryžių, kuris sekančią dieną buvo nuvežtas į Kryžių kalną. Toliau — dalis gintariečių

Ateitininkų stovykla Berčiunuose

I Berčiūnų stovyklavietę Panevėžio rajone 1994 m. birželio 24 d. susirinko 120 stovyklautojų praleisti dvi savaites ateitininkiškoje dvasioje. Jau ketvirtį metų, kai iš įvairių pasaulio kampų suvažiuoja visai skirtingose sąlygose augę ateitininkai kartu padirbėti šeimyniškoje, krikščioniškoje nuotaikoje su Lietuvos jaunučiais. Taip įvyko ir šį kartą.

Iš anksto atvykę vadovai išvalė ir papuošė vaikams namelius, susipažino vieni su kitais bei su jaunučių ateitininkų stovyklos programa, tikslais ir vadovavimo pareigomis. Stovyklai vadovavo Birutė Bublienė iš JAV, dr. Danutė Kaminskaitė iš Marijampolės ir komendantas Julius iš Ukmergės. Vadovų iš viso buvo 20 — taipgi iš Ukmergės, o dar ir iš Jonavos, Utenos, Klaipėdos ir Panevėžio.

Šiuo metu tos pagalbos labiausiai reikalingi yra į rytus nuo Lietuvos gyvenantys ir sunkiai vargantys lietuviai. Gal ir mes patys turėtume nukreipti dalį savo veiklos ir lėšų tiems, kurie ne savo noru atitolo nuo lietuviškos, gyvendami tolimojo Sibiro plotuose.

Stovyklos pirmomis dienomis vaikai susipažino su mokytojų ir įprato sukurti vaidinimėlius vakaro programoms įvairiomis temomis (pvz. "Kovojuimas prieš blogį"), rytais lankyti pamokėles (dainavimo, meno, pnyimo, mandagumo, ateitininkų ideologijos). Jiems teko kurti įvairiausių dalykus — nuo skulptūrų šeimos tema iki eilėraščių apie šventuosius. Turėjo progos parodyti savo išradinimą ir žinias estafetėje, kur kiekvienoje stotyje turėjo atsakinėti į klausimus, pasakyti patarles ir t.t.

Programos pajvaininimui vieną dieną vadovai pasiekė pareigomis su stovyklautojais, o dienos pabaigoje vaikams gražino vaikystę. Buvo surengta vasaros olimpiada, kurioje dalyvavo šešios komandos, apsirergusios pagal savo "tautybes" — indėnų, eskimų, afrikiečių ir pan. Krepšinio, futbolo, ieties metimo, vandens nešiojimo šaukšte,

draugų nešiojimo ant kupros varžybos praėjo labai sklandžiai ir smagiai. Kitą dieną kūrė ir pardavinėjo prekes iš miško gėrybių. Joje dalyvavo dailininkai, gatvės muzikantai, čigonai ir kt. Vienos vakarinės programos metu lankėsi svečiai iš kitų planetų (ateiviais apsirengę vadovai) ir rodė savo papročius bei šokus.

Stovyklai baigiantis, liepos 4 d. buvo pašventinta šešių metrų Šv. Kazimiero ažuolinė statula, sukurta tautodailininko Jono Bugailišio ir pastatyta Berčiūnų stovyklavietėje XII-ojo ateitininkų kongreso proga. Labai nuosirdžiai buvo priimtas vyskupas Preikšas, atsilankęs tą pačią dieną.

Labai visi buvo užsidedę ateitininkiška dvasia — vadovai net nusivėžė visą būrį jaunučių į patį kongresą Vilniuje, kur jie su entuziazmu dalyvavo programoje. Visi nenoromis išsiskirstė namo, pasižadėję savo gyvenamose vietovėse toliau "dirbti, kovoti dėl Lietuvos". Birutė Bublienė

Lietuvoje steigiami kredito kooperatyvai

Atviros Lietuvos fondo vykdomasis direktorius Vytas Gruodis praneša, kad rugpjūčio mėnesį pradėtas vykdyti kredito kooperatyvų steigimo projektas Lietuvoje. Trejų metų laikotarpiui projektą finansuoja atviros Lietuvos fondas (360,000 JAV dol.), Kanados vyriausybė (450,000 JAV dol.), Kanados lietuvių kredito kooperatyvas (66,000 JAV dol.), Lietuvos partneriai (28,000 JAV dol.) ir Kanados Desjardins kredito kooperatyvų federacijos tarptautinių projektų skyrius (SDID) (34,000 JAV dol.). SDID bus projekto vykdytojai Lietuvoje.

Desjardins kredito ir santaupų kooperatyvų judėjimas, įkurtas 1900 m. ir išsiskinęs visoje Kanados Kvebeko provincijos teritorijoje bei trijose kitose Kanados provincijose, turi daugiau kaip 5 milijonus narių, priklausančių

1,472 kooperatyvams keturiolikoje federacijų. Judejime yra apie 19,000 savanorių vadovų, dirba bene 39,000 žmonių, o jo aktyvai viršija 75 milijonus Kanados dolerių. Desjardins tinklas yra labai platus, teikiantis kreditus žemės ūkiui ir palengvinantis studentų finansavimą paskolomis bei stipendijomis; steigia specialius fondus ekonominei plėtočiai ir remia socialinio visuomeninio pobūdžio užmojus.

Numatoma per trejus metus įsteigti 15 kredito kooperatyvų tinklą Kauno apylinkėse. Norima apmokyti Lietuvos gyventojus kaip sudaryti ir valdyti kredito kooperatyvus, kaip valdyti paskolas, vykdyti kreditų politiką ir įjungti juos į visuomeninę struktūrą. Taip pat svarbu padėti Lietuvos seimui sukurti veiksmingą kredito kooperatyvų įstatymų pagrindą. Ilgalaikiai projekto tikslai būtų — teikti visapusiškas finansines paslaugas kaimo ir miesto gyventojams, per kredito kooperatyvus kaupti asmenines santaupas bei teikti kredito paslaugas per 100 kredito kooperatyvų tinklą.

Projekto vadove pradinio projekto įgyvendinimui SDID paskyrė Regina Piečaitienę, Kanados lietuvę, buvusią Montrealio lietuvių kredito kooperatyvo "Litas" vedėją. R. Piečaitienė atvyko į Lietuvą liepos mėn. ir apsigyveno Kaune su savo vyru Juozu Piečiačiu, žinomą Kanados lietuvių bendruomenės veikėju ir 13 metų sūnumi Juozuku. SDID kredito kooperatyvų projekto raštinė įsikūrė Žemės ūkio rūmų patalpose, Kaune, Donelaičio 2.

ALF direktorius V. Gruodis pabrėžė, kad Lietuvos moterų aktyvus dalyvavimas kredito kooperatyvų steigime bei vadovybėje yra vienas iš svarbių šio projekto tikslų, kuriam Kanados vyriausybė skiria daug dėmesio. Platesnę informaciją Vilniuje teikia V. Gruodis telefonu 22 16 87 arba 62 90 02, faksu 22 14 19; Kaune — Regina Piečaitienė, telefonu/faksu 20 54 21. Inf.

Jaunieji Toronto gintariečiai eisenoje į Vingio parką Vilniuje 1994.VII.10, kur įvyko dainų šventė. Nuotr. Alf. Laučkos

NORDLAND EXPRESS

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronte ir apylinkėse susitarus tel. 535-5000

Hamiltono ir apylinkėse kiekvieną pirmadienį susitarus tel. 1-800-561-3113

(Tuščias dėžes galite nusipirkti "Talka" kredito kooperatyve, 830 Main St. East)

Wasagoje, Collingwoode, Barrie kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

Windsore, Londone, Delhi kiekvieną antrąjį mėnesio sekmadienį, skambinti tel. 1-800-561-3113

St. Catharines, Wellande, Niagaroje kiekvieną trečiąjį mėnesio sekmadienį skambinti tel. 1-800-561-3113

Standartiniai maisto siuntiniai

Nordland Express siūlo jums įvairaus maisto siuntinius, pristatomus per dvi savaites. Skambinkite mums dėl kainoraščių.

Nordland Express 1650 Bloor Street West, Toronto, Canada M6P 4A8. Darbo valandos: 8 val. ryto iki 8 val. vakaro visomis dienomis, išskyrus sekmadienius.

Skyrius: 164 Willowdale Avenue, North York, Ontario (9 val. ryto iki 6 val. vak. nuo pirmadienio iki penktadienio).

Už pietinės Ontario provincijos ribų

Mes jums siūlome naudotis greitai ir nebrangiu U.P.S. (United Parcel Service) patarnavimu siunčiant savo siuntinius į mūsų sandėlius.

Telefono Skambinkite apylinkių numeriai: U.P.S.
416, 519, 705 1-800-668-7100
613, 514 1-800-465-2876
403, 604 1-800-665-2781

Kainos

Laivu iš Toronto siuntiniai išvežami kas antrą trečiadienį. Siuntinio kainos yra \$7.50 už kubinę pėdą, plius \$15 pristatymas, bet kur Lietuvoje (iki 55 kg arba 120 svarų). Lėktuvu iš Toronto siuntiniai išvežami kiekvieną šeštadienį 10 v.r. Kaina už kg \$4.25 plius \$15 už pristatymą bet kur Lietuvoje.

DABAR perkelkite JAV ar Kanados dolerius į Lietuvą čekiu ar pinigine perlaida

Nordland Express perduoda pinigus — greitai ir saugiai — tiesiai gavėjui ir gauna iš jo perdavimo patvirtinimą. Perkėlimo mokestis — tik 4% plius \$15 už pristatymą.

	JAV dol.	Kan. dol.
Perkėlimo suma		
Perkėlimo mokestis - 4%		
Pristatymas	12.00.	15.00.
Viso		
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
.....		
Tel:	Tel:	

Išrašykite čekį ar piniginę perlaidą Nordland Express vardu ir siųskite:

Nordland Express, 1650 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 4A8.

Daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (416) 535-5000, FAX (416) 535-5001.

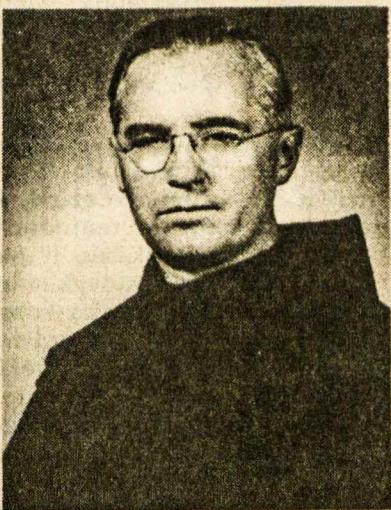
Iškeliavo nutiesęs kelius kitiems

A.a. kun. JUSTINAS VAŠKYS, buvęs pranciškonų provinciolas, įkurdinęs lietuvių pranciškonus Šiaurės Amerikoje ir daug prisidėjęs prie religinio ir kultūrinio lietuvių suklestėjimo

1994 m. rugpjūčio 7 d. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Putname, eidamas 85-uosius metus, mirė kunigas pranciškonas a.a. Justinas Vaškus, kurio rūpesčiu sovietinės okupacijos ir Antrojo pasaulinio karo išblaškyti lietuviai pranciškonai susibūrė Šiaurės Amerikoje.

Velionis gimė 1909 m. spalio 29 d. Latvijos Liepojoje. Būdamas 18 metų įstojo į pranciškonų noviciatą Kretingoje. 1932 m. atliko iškilmingus vienuolinius įžadus, 1935 m. buvo įšventintas kunigu. 1940 m. birželį, tuoj po sovietinės okupacijos pradžios, su tuometinio Lietuvos pranciškonų provincioalo Augustino Dirvelės palaiminimu, išvyko iš Lietuvos.

1941 m. po ilgų ir sunkių klajonių Vokietijoje, Italijoje ir Ispanijoje, pasiekė Jungtines Amerikos Valstybes ir pradėjo ieškoti galimybių čia įkurdinti Lietuvos pranciškonus. Tam prireikė neeilinio atkaklumo.

A.a. kun. JUSTINAS VAŠKYS, OFM

Anglybių antplūdis lietuvių kalboje

Žinomas kalbininkas prof. Antanas Klimas (University of Rochester) rašo "Lituanus" leidinyje (1994 Vol. 40 No. 2) apie anglicizmų vartojimą šiandieninėje lietuvių kalboje ("The Anglicization of Lithuanian"). Jis pripažįsta, kad anglų kalba dabar yra pati svarbiausia tarptautinėje plotmėje — pirmoji užsienio kalba mokoma pradžios mokyklose bei gimnazijose ir pagrindinė kompiuterių kalba. Net 80% pasaulio mokslinių ir technologinių darbų yra leidžiami anglų kalba.

Lietuvių kalbos plėtojimui kelių užkirta ir rimtai žodyno sužalojo sistemingai vykdoma rusifikacija. Lietuvių kalba buvo paskelbta oficialia Lietuvos kalba 1989 m., dar prieš nepriklausomybės atstatymą. Nuo to laiko prasidėjo mūsų kalbos desovietizacija, teigia prof. Klimas. Bet tuo pačiu ėmė skverbti ir šimtai anglicizmų, ypač šnekamojoje jaunųjų miestiečių kalboje — per vakarietišką muziką, filmus bei žiniasklaidą.

Jau 1991 m. spaudoje pradėjo rodytis angliškų žodžių su lietuvinomis galūnėmis ir fonologine rašyba. Naujai patirtos spaudos laisvės išdy-

Isteigė laikiną rezidenciją Pitsburge, vėliau gavo atitinkamo vyskupo leidimą įsteigti vienuolyną Greene, Maino valstijoje. Jo rūpesčiu į JAV iš Europos atvyko pirmieji lietuviai pranciškonai.

Kun. J. Vaškus atgaivino Lietuvoje uždarytą mēnraštį "Šventojo Pranciškaus varpelį", ėmė telkti lietuvių trečtininkus, įsteigė trečtininkų Sv. Kazimiero provinciją.

Po karo JAV-se susirinkus lietuviams pranciškonams, velionies rūpesčiu buvo įsteigtas Sv. Kazimiero komisariatas, vėliau išaugęs į viceprovinciją, bei įsteigtas pranciškonų vienuolynas Kennebunkporte.

Velionies iniciatyva pranciškonai perėmė Vokietijoje, DP stovyklose, pradėtą leisti "Aidu" žurnalą, pirmu juo jo redaktoriumi Amerikoje pakviestas dr. Juozas Girnius. Kun. J. Vaškus parašė vadovėlių trečtininkams, yra paskelbęs atsiminimų. Sielovados ir teologijos klausimais rašė pranciškonų spaudoje.

Ant jo padėtų pamatų JAV-bėse ir Kanadoje išaugo Lietuvos pranciškonų viceprovincija, prisidėjusi prie lietuvių sielovados ir kultūros plėtotės.

J. Vaškiui, karštai tikėjusiam, kad pranciškonai sugrįš į Lietuvą, buvo lemta sulaukti vienuolių atsikūrimo Lietuvoje ir pamatyti iš Kretinijos į Kennebunkportą atvykusius pranciškonus naujokus, patirti, kad jo misija nebuvo veltui, kad jo darbas duoda vaisius.

Kun. Justino Vaško laidotuvės įvyko liepos 11 d. Bruklino kapinėse. Vt.R.

go bene 1,000 leidinių, kurie stengėsi anglicizmais pakeisti išgalėjusius rusizmus ir prisiartinti prie Vakarų. Lietuviai kalbininkai šių skolinių vartojimą stebėjo su vis didėjančia baime ir stengėsi stabdyti anglicizmų antplūdį žiniasklaidoje ir įvairioje literatūroje. Žodžius, kaip "brifingas", "dizaineris", "miuziklas", "marketingas", "preskonferencija", "stresas" — Lietuvių kalbos draugija 1993 m. spausdino sąrašais su lietuviškais atitikmenimis, tačiau neaišku, kodėl dar vis sunkiai atsisakoma anglicizmų, ar dėl kažkokios "kalbinės menkavertystės kompleksų", ar dėl beribio noro "vakarietintis", aiškina prof. Klimas.

Nežinia, kaip ilgai tęsis šis susizavėjimas anglicizmais. Tai vyksta ne vien lietuvių kalboje. Jo nuomone, anglų kalba ir toliau vyraus pasaulyje ir jos įtakoje liks skolinių įvairiose kalbose, kaip liko graikų, lotynų, vėliau arabų ir prancūzų žodžiai Europos kalbose. Neįmanoma numatyti, ar anglų kalbos vietą kada nors perims kita kalba, tačiau prof. A. Klimo nuomone, lietuvių kalba ne tik išliks, bet ir ilgai dar gyvuos.

Devintinių procesija prie Aušros Vartų Vilniuje 1994 metais

Nuotr. Alf. Laučkos

Gyvenimo gilmenos ir problemos

Keturiasdešimt pirmoji Europos studijų savaitė, įvykusi 1994 m. liepos 31 – rugpjūčio 7 d.d. Brewang miestelyje, Austrijos Tirolyje

IRENA K. LUKOŠEVIČIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Atramos ieškojimas

Kun. Jonas Juraitis iš Šveica-

rijos, (dabar jau dveji metai dirba Lietuvoje, Kauno kunigų seminarijoje), sustojo prie "Policijos suvestinių versmės".

Policijos suvestinės Lietuvoje išryškina įvykius nusikaltimus, kurie savo kraupumu ir šlykštumu sujaudina iki sielos gelmių. Gerb. kunigas smulkiai nagrinėjo du pavyzdžius: berniukų kankinimą prie Kau-

no pilies ir "Lietuvos rytu" per keturis numerius ėję straipsniai apie "Moteris žudikes".

Tai sunkiai išsivaiduojamo žiaurumo, brutalumo ir sugy-

vulėjimo pavyzdžiai.

Penkiasdešimt metų žmonės Lietuvoje gyvenimo melo ir ap-

gaulės dvasioje. Žodis "dora" išsiskiria žiovulių, lygų gražby-

lystei. Todėl ir klausimas, ar negalima nugalėti piktadarių gražiais žodžiais, sunkiai randa atsakymą. Svarbu atrasti pa-

grindą, į ką turėtų mūsų filosofija atsikūsti, kad žmogus atsikvėstų ir pradėtų galvo-

tis, kad gyvenimas ir jo realybė atitiktų žodžius. Gyvenime dažnai dorybės ir piktadarys-

tės turi tą pačią versmę – ieš-

ko savęs apsisaugojimo, savęs išsilaikymo–nesaugumo nuga-

lėjimo.

K. Bendrijoje mes esam pra-

radę ryšius su realybe. Reikėtų atrasti būdų, kaip aiškinti y-

das, kad grįžtume į pozityvų veržlumą. Permaštykim "Pul-

kim ant kelių" giesmę, kurioje su-

kaupta visa teologija, kuri sudirgina žmogaus valią.

Pradžingas "Viena vertus –

kita vertus" pasirinkimas proble-

lemų ar orientacijų sprendi-

me. Kalbant apie kančias, trė-

minimus, ar gali būti "vieną ver-

tus, kita vertus"? Čia realybė yra viena: "skauda", "kančia" –

tai ne istorija, o būseną: *mano skausmas, mano kančia*. Iš kan-

čios gimstanti filosofija – tai iš

savęs maitinančios patirties bū-

sena. Nepakanka statistiškų pik-

tadarybių aprašymų: reikia ie-

škoti, kur tikrai yra riba, ku-

rios negalima peržengti.

Ar skausmas-kančia yra ta

riba? Kur ir kaip pagrįsti ver-

tybes? Kur vertybės riba? Kai

nėra įstatymo, reikia savo pro-

tą priversti, kad suprastų fak-

tų esmę. Kun. J. Juraitis pa-

lieka mus kraupios realybės

akivaizdoje neramius ir susi-

rūpinusius ieškoti dorybių ir

vertybių realios versmės.

Alvydas Jokūbaitis, filoso-

fas iš Vilniaus un-to kelia te-

mą "Lietuvos filosofinė tradi-

cija pomodernizmo akivaizdo-

je". Tai tema, kuria nelengva

rastu tikslų atsakymų ir spren-

dimų. Lietuvių filosofiniai pra-

dai siekia XV-XVI š. įėjui-

ty ir domininkonų kolegijos.

Pomodernizmas jau pasiekęs

Lietuvą mene ir literatūroje.

Filosofijoje, atrodo, atsilikęs

be šimtmečių, yra daugiau

laboratorinis. Lietuvių kultū-

roj trūksta filosofiją pala-

kančio ryšio. Daugeliu atvejų

Lietuvos filosofijos tradici-

joj lieka tuščia vieta marksiz-

mo laikotarpyje. Neįmanoma

nukulti vienos pomoderniz-

mo krypties. Taigi, pomoder-

nizmas gali tapti griauantis,

nes neatneša naujų elementų

vietoj griauinamų senųjų. Šiame laikotarpyje reikia tikėtis kūrybos ir tiesos išbandymo. J. Girnius skaitomas vienas iš realiausių pomodernizmo filosofų.

Savitumas ir švietimo problemos

Viktorija Daujotytė-Pakerienė, lituanistikos katedros vedėja Vilniaus un-te kalbėjo tema "Dvi literatūros Gabijos". Gabija – tai mitologijoj ugnies globos deivė: tai rėmai, kurie leidžia galvoti apie mūsų kultūros svarbius dalykus: supras-ti, kas kultūros sąskambis; pamąstyti, kas yra kognitinė patirtis ir kokių būdu šie knygos ir gyvenimo dalykai ima skambėti.

Paskaitininkė pasirinko nagrinėti du "Gabijos" leidinius: 1907 m. išleista Rūtos dr-jos "Gabija" almanachinis leidinys, skirtas Lietuvos dainiui A. Baranauskui, kurio tikslas žadinti sulenkėjusią lietuvių samonę; ir 1951-54 m. Bruklinyje išleisti trys numeriai, redaguoti S. Zobarsko. Žurnalas išleistas paminėjimui spaudos atgavimo ir trėmties dešimtmečiui. Abiejose "Gabiose" ryšku spaudos draudimas, žodžio laisvė, sąlytis tarp kalbos, patirties ir netekties.

Pirmojo "Gabioj" – spaudos draudimas – Antano Baranausko moto – Lietuva neliks be rašto, be kultūros. Antroje "Gabioje" – nuo Baltrušaičio iki žemininkų išryškėja sankirtis, dvasinės įtampos – ar išliksime? Ar laukia ir mūsų prūsų likimas? Pirmoje "Gabioje" ir Lietuvą žvelgiame iš Lenkijos su spaudos atgavimo viltimi. 54 metų "Gabija" – Lietuva naujoje priespaudoje – ir Lietuvą žvelgiame iš laisvės vakarų, o Lietuvoj likę vienų vienų. Du metmenys – Lietuvos prisikėlimas iš priespaudos ir vakarų lietuvių laisvė be Lietuvos peizažo. Mūsų kultūrai svarbu tai, kas auga iš savosios dirvos. Sankirtis-sąskambis-kultūra vystosis iš priešimosis, skirtumų, permaštyimų.

Išryškėja: anksčiau – spaudos grąžinimas, o dabar – žodžio atkovojoimas – išpareigojimas žodžiui – išpareigojimas Gabijai, gobiančiai ir saugojančiai dvasios ugnį.

Darius Kuolys – 1990-92 m. švietimo ministeris: – "Lietuvos švietimas – būklė ir kitos perspektyvos". Lietuvos tradicija žvelgia į švietimą, kaip į vieną esminių aprašųjų lietuvių tautos gyvenimo ir kultūrinio ugdymo skatinimų. Daugeio sunkių krizių metu švietimas liko vienas iš pagrindinių išeities taškų tų krizių sprendimui. D. Kuolys apžvelgia visą eilę fazių ir mėginimų, siekiant realizuoti švietimo reformas, kurios padėtų išsaugoti pagrindines vertybes, kuriomis rėmėsi Vakarų civilizacija. Atkurtoje Lietuvoje pradėta siekti tautinės mokyklos konsepto. Formuojasi atviros visuomenės iššūkis.

Suformuluota švietimo vertybinė samprata, siekiant individualaus asmens ugdymo. Mokykla turėtų padėti suformuoti asmeninį pasaulėžiūrą. Susiduriama su visa eile problemų ir ieškoma būdų, kaip formuoti ir ugdyti savai-

mingą asmenybę, kuri pajėgtų atsispirti posovietinėms krikšėms. Išryškėja kai kurių politinių srovių gairės: krikšč. demokratai – siekia doros ugdymo; konservatoriai – atviros visuomenės kūrimo; LDDP – dvasinė plėtra neįmanoma dėl ekonominių sąlygų.

Suminėta visa eilė problemų: mokytojų menki atlyginimai; mokytojai palieka savo profesiją, nes negali pragyventi; griūva priešmokyklinis lavinimas; mokinių skaičius mažėja apie 1000 per metus; vaikų internatai tapo globos namais – daug vaikų ateina iš šeimų, kurios negali – nepajėgia išlaikyti vaikų; vaiko psichinio sutrikimo raidos centrai nuvertinti ir nelengva juos grąžinti į bendro lavinimosi mokyklas; o sutrikusių vaikų yra apie 9000.

Apie 5000 vaikų visai nelanek mokyklos; 16% vaikų serga lėtinėmis ligomis. Aplamai, liet. mokyklos tikslas – krikščioniškos, universalios vertybės: asmens laisvė, solidarumas, meilė. Dažnai tai yra paviršutiniški žodžiai ir sąvokos. Pasigendama šeimos gilesnio vaidmens žmogaus auklėjimo plotmėje. Nuolat kyla klausimas, ko valdžia siekia – valdymo įtvirtinimo ar žmogaus laisvės ir esminių vertybių ugdymo. D. Kuolio pranešimas buvo rimtai išmąstytas. Tikėjim, kad jis pasirodys spaudoje.

Kas pradėta – tęsiama

Tėvynės valandėlė ir literatūros vakaras vyko rugpjūčio 5, penktadienio vakare. Tėvynės valandėlė vadovavo V. Daujotytė-Pakerienė. Jos iškeltos mintys kvietė susimąstyti, kur išeivio tėvynė. Kodėl atplyšo – išėjo? Būvimas svetur skatina grįžti per kūrybą, darbą, svarstymą apie Lietuvos likimą. Grįžti į tėvynę pakilimo metu yra viena; grįžti į tėvynę problematišką ir pilną rūpesčių – kita. Ir tėvynėje yra žmonių, iš kurių tėvynė yra "išėjusi", kurių vienintelis troškimas yra imti, gauti, turėti. Ir galima būti ne tėvynėje, bet nuolat jausti jai ilgį ir rūpestį.

"Vilties" žurnalui 50 metų

Tautinių šokių ir folkloro žurnalas anglų kalba lietuvių redaktoriaus rankose

EDVARDAS ŠULAITIS

Vytauto F. Beliajaus "Vilties" 50 metų sukakties minėjimas įvyks 1994 m. rugsėjo 23-24 d.d. Denveryje, Colorado. Čia susirinks daug tautinių šokių specialistų iš Š. Amerikos, kurie demonstruos įvairių tautų šokius. Jūs čia atliks įvairios tautinių šokių grupės.

Abi dienas čia lankysis žymūs bulgarų ir kanadiečių-prancūzų tautinių šokių specialistas Yves Moreau iš Montrealo. Rugsėjo 24 d. vakare Denveryje esančiame Houston Fine Arts Center teatre įvyks tautinių šokių koncertas, kur, šalia kitų tautų šokių, bus atliekami ir lietuviškieji. Jūs atliks Brigham Young universiteto tarptautinė šokių grupė, vadovaujama Edwin'o Austin'o.

Prieš šį koncertą – Mason Hall restorane bus suakutvinis pokylis (prasidės 5.30 v.p.p.). Iš Klivlando bus atvežtas Stefanijos Stasienės raguo-lis, specialiai iškeptas šiam minėjimui.

Neseniai skaitytojai gavo suakutvinį "Vilties" numerį. Jame yra nemažai istorinės medžiagos, iš kurios matyti plati šio žurnalo įsteigė-jos, leidėjo ir redaktoriaus V. F. Beliajaus veikla. Pastarasis yra išvarejęs plačią vagą ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų tautinių šokių srityje. Ir dabar šis žurnalas yra pats didžiausias iš šios srities leidinių Amerikoje, o galbūt ir visame pasaulyje.

Pirmą kartą V. F. Beliajus teko sutikti ir ilgėliau pabendrauti ne JAV, bet Lietuvoje per prieš 7 metus mūsų tėvynėje įvykusį pirmąjį tarptautinį folkloro festivalį "Baltika". Jame V. F. Beliajaus pastangomis dalyvavo ir amerikiečių tautinių šokių grupė iš Salt Lake City, Utah valstijos. Ta grupė lietuviams labai patiko ir susilaukė turbūt didžiausio domesio, nors čia dalyvavo daug grupių iš įvairių

Literatūros vakare savo kūrybą skaitė: Vaidotas Daunys, Saulius Kubilius, Eglė Juodvalkė, o Irenos Joerg tris eilė-raščius perskaitė Irena Lukoševičienė.

41-ji Europos studijų savaitė baigėsi aptarimu, pasisakymais, įvertinimu, diskusijom ir planais ateičiai. Savaitė turiniu ir dalyvių įsijungimu buvo dinamiška bei turininga. Manoma, kad ji ir toliau turėtų vykti Europoje, dar jos negražinant Lietuvon. Tenka spręsti svarbų finansinį ir reklamos klausimą. Nuolat iškyla mūsų finansinių fondų pirmenybės. Nuostabu, kad toks kultūrinis įvykis nesulaukia paramos. O dalyvavimas Lietuvos žmonių – ne tik paskaitininkų, bet ir dalyvių tarpe, būtų svarbus žingsnis lietuvių žmogaus akiračio praplėtimui, demokratiškos dvasios ir laisvės gūžio pajautimui. Svarbu būtų išpopuliarinti Studijų savaitės programas ir dvasią jaunesnių žmonių tarpe, įtraukiant juos į rengėjų tarpą, sudarant patraukiančią programą.

"Vilties" žurnalo redaktorius ir leidėjas VYTAUTAS F. BELIAJUS prieš 40 metų. Nuotr. L. Kancausko

Europos kraštų. Kai Čikagoje įvyko IX-ji išeivijos lietuvių tautinių šokių šventė, čia su V. F. Beliajumi vėl teko bendrauti, neskaitant dar kelių kitų progų.

V. F. Beliajus yra kilęs iš Dzūkijos. Gimė 1908 m. kaimiečių Sofijos ir Jono šeimoje. Būdamas 14 metų išvažiavo už jūrių marių laimės ieškoti. Tačiau išsivajotoji Amerika iš arti pasirodė kitokia, negu kai kas ją piešdavo. Teko daug ir sunkiai dirbti. Tačiau Vytautas (trumpai jis rašo Vyts) siekė mokslo ir pradėjo šokėjo karjerą. Buvo ir choreografu italų tarpe, o pas lietuvių pasirodydavo Čikagos "Pirmyn" choro ruošiamose operose ar operetėse.

Po kurio laiko jis pradėjo dėstyti šokius universitetuose bei kolegijose. 1942 m. nukeliavo net ir į Alabamos valstijoje esančią Fairhope miesto kolegiją, bet ten stipriai susirgo džiova ir vos išliko gyvas. Šioje vietovėje 1944 m. pradėjo leisti mažą laikraštėlį, kuris išaugo į dabartinį tarptautinio garso susilaukusių žurnalą "Viltis". Žurnalas turi lietuvišką vardą, bet spausdinamas anglų kalba, nors daug medžiagos skiria Lietuvai bei lietuviams. Laikraščiui davęs vardą "Viltis", norėdamas kad išsipildytų jo viltis pasveikti. Taip ir buvo – V. F. Beliajus pasveiko, grįžo į Čikagą, bet ir vėl susirgo. Turėjo eilę operacijų, po kurių gydytojų patariamais, persikėlė gyventi į Kalifornijos miestą San Diego. Vėliau išvažiavo gyventi į Denverį, kur iki šiai dienai gyvena ir dirba.

Savo trumpuose laiškučiuose V. F. Beliajus dažnai pasiskundžia silpnėjančia sveikata, nes jam ne tik reikia žurnalą suredaguoti, bet ir surinkti lėšas jo išleidimui. Tai 80 metų slenkstį perkopusiam žmogui yra labai sunku.

V. F. Beliajus yra parašęs ar sudaręs eilę knygų, iš kurių minėtinos: "The Evening song" (lietuviškų pasakų bei legendų rinkinys), "Ona" (trumpi apsakymai iš kaimo gyvenimo), "Dance of Lithuania" (pirmoji knyga apie lietuvių tautinius šokius anglų kalba). Šias knygas užsisakyti galima šiuo adresu: V. F. Beliajus, 1337 Marion Street, Denver, CO 80218, USA. Šiuo adresu galima užsisakyti ir "Viltį" (metinė prenumerata 20 dol.).

Ateitininkų kongreso svečias, kūrybos vakaro dalyvis poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS su kolega Vilniuje 1994.VII.15 Nuotr. Alf. Laučkos

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 dolius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plus pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Vaziuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$00	\$00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

Pagerbtas pirmosios komedijos autorius

Prienu visuomenė pagerbė ir įamžino „Amerikos partyje“ autorių Juozą Vilkutaitį-Keturakį

IGNAS MEDZIUKAS

Prienu visuomenė pasistengė, kad visi šiame mieste gyvenę ir pasižymėję asmenys nebūtų palikti be pėdsakų miesto istorijoje. Taip buvo pagerbti: kun. Peliksas Martišius (jis savo vardą rašė su „P“, ne su „F“), Žiburio gimnazijos steigėjas ir daugelį metų buvęs jos direktorius; dr. Juozas Brundza, gimnazijoje dėstęs higieną, buvęs mokinių gydytojas, nevengiantis ir blogu oru vykti ūkininko vežimu pas ligonius į kaimą; chemikas Antanas Šapalas, buvęs „Žiburio“ gimnazijos abiturientas, nacių politikas, žuvęs 1945 m. Putcke, prie Dancigo ir kt. Šiandien tų žmonių pavardės puošia miesto gatves.

1994 m. kovo 1 d. suėjo 125 metai, kai Gulbiniškių kaime, Marijampolės rajone, gimė Juozas Vilkutaitis-Keturakis. 1944 m. pasitraukęs iš Lietuvos į Vakarų, mirė Augsburgėje, Vokietijoje 1948 m. rugsėjo 11 d. Ten buvo ir palaidotas. Po 27 metų jo palaikai buvo perkelti į Klivlandą. Dabar ilsimi Visų sielų kapinėse, Vilkutaičio gimimo sukaktis Lietuvoje buvo gražiai paminėta. Apie tai buvo rašyta ir „Tėviškės žiburiuose“.

Atsiųsta paminėti

Antania Garmutė, RUGIAI PO LEDU. Eilėraščių. Viršelės Leono Juozonio, nuotraukos Adolės Krutulienės. „Gabijs“ spaus-tuvė (Vaisių g. 30, 3005 Kaunas). Išeista 5000 egz. autorės lėšomis. Kaunas, 1994 m., 135 psl.

TECHNIKOS ŽODIS, 1994 m. 2 nr., trimėnesinis Pasaulio ir Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų s-gos organas, įsteigtas 1951 m. 28 psl. ir viršeliai. Leidžia ALIAS Čikagos skyrius, redaguoja Viktoras Jautokas, spausdina M. Morkūno spaus-tuvė Čikagoje.

KRIVULĖ, 1994 m., birželis, nr. 1(59). Leidžia Lietuvių sielovados delegatūra Vokietijoje. Redaguoja kolektyvas, atsakingasis redaktorius — prel. Antanas Būna, techninė redaktorė — dr. Barbora Vileišytė. Adresas: Augsburg-gerstrasse 7, 87700 Memmingen, Germany.

Pilypas Narutis, TAUTOS SUKILIMAS 1941 Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. Pirmoji dalis. Viršelis — A. Suktuvienės. Autorius, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d., 404 psl. Kaunas — \$17 JAV.

Kaip rašo Prienu rajono laikraštis „Naujas gyvenimas“ (liepos 23 d., nr. 57), liepos 14 d. Prienuose, kur kadaise apie du dešimtmečius gyveno Juozas Vilkutaitis-Keturakis, ant jo buvusio žemės sklypo, netoli tilto per Nemuną, buvo pašventinta paminklinė lenta su įrašu: „1920-1940 m. čia gyveno 'Amerikos partyje' autorius Juozas Vilkutaitis-Keturakis“. Iškilnėse dalyvavo ir atvykę iš Čikagos Agota Rimienė-Kizevičiūtė, kuri kadaise su Vilkutaičiais mokėsi Prienu „Žiburio“ gimnazijoje. Ji atvežė Vilkutaičio dukterų ir sūnaus įteiktus 500 dol., kuriuos perdavė „Žiburio“ vidurinės mokyklos direktoriui, kad būtų įsteigtas Juozo Vilkutaičio-Keturakio fondas gabiesiems mokiniams parenti.

Tą pat dieną Prienu krašto muziejaus kiemelyje buvo pašventintas koplytstulpis su įrašu: „Pirmosios lietuviškos komedijos 'Amerika partyje' autoriui Vilkutaičiui-Keturakiui“.

Granitinę plokštę paminklinei lentai padovanojo gimnaitis Petras Kazlauskas, buvęs mokytojas, gyvenantis Birštone. Projekto autorius ir architektas — Kęstutis Lupeikis. Koplytstulpį išdrožė ir metalo darbus atliko tautodailininkai Algis Sakalauskas, Kęstutis Grigonis ir Petras Liniauskas.

Juozą Vilkutaitį-Keturakį iš užmirties prikėlė ir labiau-siai išgarsino „Žiburio“ vidurinės mokyklos mokytoja Anarsija Adamonienė. Jaunoji karta nežinojo, kad „Amerikos partyje“ autorius kadaise Prienuose gyvenęs. Ji, išstudijavusi J. Vilkutaičio-Keturakio gyvenimą, energingai kėlė, kad šis žmogus gautų prideramą vietą Prienu miesto istorijoje. Šiam reikalui pritarė „Žiburio“ vidurinės mokyklos direktorius Juozas Padvelskas, Prienu krašto muziejaus direktorė Antanina Aleknavičienė, Prienu kultūros namų darbuotojai, kurių pastangomis ir rūpesčiu buvo įrengta paminklinė lenta ir koplytstulpis, primenant, kad čia gyvenęs J. Vilkutaitis-Keturakis.

Šių žmonių pastangomis buvo paminėta autoriaus 125 metų gimimo sukaktis suvaidin-tant „Amerika partyje“ komediją ir perskaitant ištraukas iš kitos komedijos „Šimtas margų“.

Juozas Vilkutaitis, gyven-

Prienuose 1994 m. liepos 14 d. pašventinta paminklinė lenta rašytojui JUOZUI VILKUTAIČIUI-KETURAKIUI

Mitologinės studijos II

“Senovės lietuviai”

DR. JONAS BALYS

Perskaityčiau su įdomumu nedidelę, populiarią, bet rimtai parašytą knygėlę „Senovės lietuviai: religija ir mitiniai vaizdiniai“. Vilnius, Valstybinės leidybos centras, 1993. 206 psl.

Autorius Bartninkas man iki šiol buvo negirdėtas. Jis rašo populiariai, bet su priderama rimtumu. Literatūros sąrašas užima tik keturis puslapius, bet esminiai veikalai suminėti.

Matome, kad autoriaus rimtai dirbta ir galvota. Čia nėra naujų fantastiškų teorijų, bet stropiai surankioti esminiai archeologiniai, senų raštų ir ypač tautosakos teikiami duomenys. Norėtusi pavadinti, kad tai sveiku protu galvojančio žmogaus parašyta knyga. Čia velniai ir demonai, aitvarai ir kaukai nepadaromi dievais, nesiekiami, kad knyga svertų kelis kilogramus ir t.t. Ko tuo tarpu negalima išaiškinti, tai ir nesistengiam sukurti „džiaugsmą per jėgą“, t. y. nepersistengiama su aiškinimais.

Knyga pradeda radiniais senolių kapuose ir ką jie reiškia. „Pradžioje buvo milžinai“. Jie yra kalnuotų kraštų fantazijos kūriniai, kaip Skandinavijos ir Alpių srities. Gamtos kultams priskiria saulę, ugnį, medžių, gyvulių, ypač paukščių ir žaliųjų gėrbimą.

Iš „didžiųjų dievų“ nagrinėjami Perkūnas, ypač remiantis J. Balio paskelbta tautosakine medžiaga. Dangaus kūnų (Saulės, Mėnulio, kai kurių žvaigždžių, kaip Aušrinės) gėrbimas pabrėžtas. Nustembame, kad mūsų žmonės turėjo savo pavadinimus visai eilei žvaigždžių. Skiriama daug dėmesio XIII š. paminėtam Telelui, kuris nukalęs saulę.

Iš vandens dievų vakariniai baltai (ypač senprūsiai) turėję. Baltai į dabartinę teritoriją atsikėlė maždaug 2,500 metų prieš Kr. Kas mūsų krašte gyveno nuo 7,000 iki 5,000 m. pr. Kr., mes turėtume niekaip neišaiškinti. M. Gimbutienės matistinės paslaptingosios „senosios Europos“ padėrmės ir kultūros yra jos pačios fantazijos padarinys.

Vieną didelę klaidą autorius padarė priimdamas teoriją, paskelbtą B. Rybakovo, kad buvusi pradžioje „didžioji deivė Lada ir jos mitinė šeima“.

Ant žemės širdgėlą išsiliesi, Bus sunku, žinau, ir tau, mieloji, Beržu nudraskytu pakelėj stovėsiu, Tegul vėjai, audros, viesulai kvatojas.

Išlinguosiu skausmą, ištylėsiu raudą, Mintys šildys dūnus po pastogę jaukios. Šitiek širdį gelia, šitiek mintį skauda, Kaip išlikt, žemele, jei tu nepriglaustum?

Mintys

O apniko vėjas rudeninis, Skaudžios mintys po pastogę slepias, Net neišlaikys dienų grandinė, Nesušildys vėjas jų — nelauktas svečias.

Ant žemės širdgėlą išsiliesi, Bus sunku, žinau, ir tau, mieloji, Beržu nudraskytu pakelėj stovėsiu, Tegul vėjai, audros, viesulai kvatojas.

Išlinguosiu skausmą, ištylėsiu raudą, Mintys šildys dūnus po pastogę jaukios. Šitiek širdį gelia, šitiek mintį skauda, Kaip išlikt, žemele, jei tu nepriglaustum?

Valerija Vilčinskienė, Lietuva

Jei ne močiucių per amžius išsaugota meilė lietuviškai dainai, kas žino, gal šiandien ir Dainų švenčių nebūtų... Nuotr. D. Meliūno

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas JAV psichologų metiniame suvažiavime Los Angeles mieste 1994 m. vasarą skaitė paskaitą „Tapatybės ieškojimas Rytų Europoje“.

Prof. dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, čekietė istorikė, gimusi Kaukaze 1899 m. rugpjūčio 16 d. ir 1924 m. ištėkėjusi už Balio Sruogos, sulaukė amžiaus devyniasdešimtpenkmčio. Šios sukakties proga po daugelio metų tik dabar buvo surengta jai skirta paroda Kauno Žaliakalnyje, Balio Sruogos (1896-1947) memorialiniame muziejuje. Jai ir dukrai Daliai, vėlyvą 1944 m. rudenį atsidūrusioms Vokietijoje, nepavyko susitikti su Štut-hofe 1943-45 m. kalintu vyru ir tėvu Balio Sruoga. Jis iki mirties jas stengėsi atkalbėti nuo grįžimo sovietų okupuotą Lietuvon, pasi-naudodamas kitų asmenų paslaugomis. Dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė, bajorų Daugirdų giminės palikuonė, sovietiniai okupantai ignoravo. Neleido net ir jos pavardės įjungti viliškiečių enciklopedijon. Dabar jau naudojama jos parašyta ir Vilniuje iš-leista „Lietuvos istorija“. Pirmoji tokia paroda Balio Sruogos muziejuje surengta jos buvusiam kabinete. Įvadinė parodos dalis skiriama jos veiklai, knygoms ir straipsniams iki 1939 m. Medžia-gos ir sovietmečio laikų beveik nėra. Minimas tik jai 1939 m. de-dikuotas Salomėjos Nėries eilė-raštis. Didžiausias yra gyvenimo Vokietijoje ir JAV skyrius, ap-imantis dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės parašytas knygas, jos ir dukros Dalios rūpesčių išleistus B. Sruogos kūrinius. Parodą pa-pildo vaikčių ir provaikčių nuotraukos, bajorų Daugirdų gi-minės genealoginis medis.

XXVIII-ji mokytojų studijų savaitė liepos 17-24 d.d. įvyko „Dainavos“ stovyklavietėje, JAV Mičigano valstijoje prie Mančesterio. JAV LB švietimo tarybos pirm. Reginos Kučienės iniciatyva surengta stovykla susilaukė apie 110 dalyvių. Beveik trečdalis sudarė jaunimas, vaikai ir svečiai. Tarp jų buvo du vilniečiai — Vilniaus pedagoginio instituto docentas dr. Kęstutis Peckus ir Lietuvos mokslo bei enciklopedijų leidyklos red. dr. Antanas Balasaitis, su kitais kalbininkais ruošiantis Didįjį lietuvių kalbos žodyną. Visus savaitės dalyvius pasveikino PLB kultūros tarybos vicepir. Milda Lenkauskienė. Lietuvių kalbos pratyboms su ge-rai lietuviškai kalbančiais stovyklautojais vadovavo kun. Juozas Vaisnys, SJ, ejęs ir kapeliono pareigas. Stovykloms dalyviai prisiminė tragišką žuvusio poeto Vytauto Mačernio mirties penkiasdešimtmetį. M. Lenkauskienės skaitė čekietės Apolinaro Bagdono paskaitą „V. Mačernio poetinis palikimas“. Skambėjo vėlonies eilėraščių posmai, jo atminimui skirta muzika. Panašiai prisimintais ir Klivlandė neseniai miręs a.a. Vacys Kavaliūnas, rašytojas ir pedagogas. Dukra dr. Jolita Kavaliūnaitė skaitė tėvo paliktą Sibiro tremtinių poezijos analizę „Tarp lietuvių buities ir tautos tragedijos“. Apie vėlonį kalbėjo klivlandietė žurnalistė Aurelija Balasaitienė. Prisiminimas baigtas vėloniui skirtais poeto Balio Augino eilėraš-čiais ir paties a.a. V. Kavaliūno romanų ištraukomis.

Studijų savaitės programą papildė R. Kučienės padaryta lituanistinų mokyklų apžvalga, Dainos-Mirukienės ir Jūratės Krokų-tės-Stikienės nagrinėtos mokymo problemos, A. Balasaitienės skai-tyta paskaita „V. Krėvė-Mickevičius — vieškelis į lietuvių dvasią“, dr. J. Kavaliūnaitės paskaita „Te-vos balsai išseivijos rašytojų roma-ne“. Šia paskaita buvo aptartos moterys Jurgio Gliados, Juozo Kralikausko, Birutės Pūkelevičiūtės, Nelės Mazalaitės, Julijos Švabaitės, Aurelijos Balasaitienės romanuose. Docentas dr. K. Peckus savaitės dalyvių supažin-dino su švietimu Lietuvos mokyk-lose, dr. A. Balasaitis — su Di-džiojo lietuvių kalbos žodyno is-torija, jo leidyba, jam skirtų žo-džių rinkimu. Įdomi buvo dabarti-nės „Spindulio“ ansamblio vado-vės Danguolės Razutytės-Varnie-nės su filmuotoju Aloyzu Razučiu Los Angeles apylinkėse sukurta vaizdajuostė vaikams „Mes dai-nuojame“. Kun. J. Vaišnis, SJ, atnašautose vakarinėse Mišiose stovyklautojai maldomis prisimi-nė Vasingtone š. m. birželio 13 d. mirusį Lietuvos ambasado-rių a.a. Stasį Lozoraitį.

Stasio Šimkaus privati muzi-kos mokykla Klaipėdoje veiklos septyniadesimtmčio laikotar-pyje buvo tapusi Klaipėdos kon-servatorija ir St. Šimkaus aukš-tesniaja muzikos mokykla, o da-bar ji vėl bus vadinama konser-vatorija. Ši mokykla gyveniman-ya išleidusi beveik 2,000 auklė-tinių. Jų eilėse yra Lietuvos ope-ros Vilniuje solistės E. Saulevi-čiūtė, S. Stonytė, R. Tumulius-kaitė, dirigentas J. Domarkas.

Užbaigę 1993 m. pasirašytas darbo sutartis iš Venezuelos grį-žo trys žymieji Lietuvos dainini-nkai — tenoras Virgilijus Norei-ka, baritonas Eduardas Kaniava ir mezo-sopranas Aušra Stasiū-naitė. Juos ten dirbti dėstytojais buvo pakvietusi Pietų Amerikos dainavimo akademija Karake. Pa-tytis dainuoti beveik neturėjo vi-enašalių, išskyrus retus proginis koncertus. E. Kaniava ten netgi pradėjo rašyti savo atsiminimų knygą. Pas V. Noreiką dainuoti mokėsi devyni tenorai ir du ba-ritonai. Jiems betgi trūko muziki-ni pasiruošimo ir kantrybės il-gesnės profesinio dainininko studijoms. Tokiam pasiruošimui normaliai reikia kelerių metų nuolatinį pastangų, o neseniai įsteigtos Pietų Amerikos daina-vo akademijos studentams už balsą lavinančias pratybas la-biau rūpėjo operų arijos. Lietu-vo dainininkai surengė vieną bendrą koncertą Karake, bet i operos teatrą „Teresa Carreno“ solistais nebuvo išieiti. Ven-ezuelon jie buvo atvykę su šei-momis. Geriausiai sekėsi bale-rinai Loretai Bartusevičiūtei, V. Noreikos žmonai. Ją į savo klasikinį baletą „Dialogo de Carmelitas“ įsijungė lenkų kil-mės choreografe Nina Novak. Apie savo darbą Venezueloje pranešimo dar nėra padariusi sol. A. Stasiūnaitė.

Jie nesiruošia grįžti Venezue-lon, ten palikę Aloyzą Končią ir Raimondą Butvilą. Baritonas E. Kaniava jau pradėjo dirbti Lie-tuvos muzikos akademijoje su nauja būsimų dainininkų klase. Šį rudenį jis yra pakviestas Ko-lumbijos Bogoton dviems „Sevilij-os kirpėjo“ spektakliams, 1995 m. — dviems koncertams su sim-foniniu orkestru Frankfurte prie Maino. Atrodo, išjungs ir i kai kuriuos Lietuvos operos spektak-lus. Tenoras V. Noreika Vilniu-je dainuos A. Ponchiello „Lietu-vių“, G. Bizet „Carmen“, G. Ver-džio „Otello“ ir „Traviatos“ ope-rose. Jis taipgi grįžti ir į peda-goginį darbą Lietuvos muzikos akademijoje. Prieš išvykdamas Venezuelon, ten savo dainavimo klasėje jis turėjo devynis stu-dentus. Jie visi dabar studijas nori tęsti pas prof. V. Noreiką. Jam yra pasiūlymų įsteigti savo privačią dainavimo studiją, bet jai reikia nemažų lėšų, kurių nedirbantys studentai neįstengtų padengti. Galbūt tokion studijon galėtų ateiti aukštuosius moks-lus baigę asmenys, turintys gra-žius balsus. V. Noreika primena, kad taip Lietuvos operon kadaise įsijungė du karininkai — barito-nas Antanas Sodeika ir bosas An-tanas Kučingis. Balerina L. Bar-tusevičiūtė, Venezuelon išleista neapmokamų atostogų, jau grįžo i Lietuvos operos ir baletu teatrą Vilniuje.

Kauno Vytauto Didžiojo uni-versitetas, prisitaikydamas prie Vatikano švietimo kongregacijos reikalavimų, pertvarkė savo teo-logijos-filosofijos fakultetą. Jis dabar vadinsis Kauno katalikų teologijos fakultetu prie Vytau-to Didžiojo universiteto. Mat pa-sauliečių universitetams konkordato su Vatikanu nepasirašiusio-se šalyse neleidžiama teikti teo-logijos mokslo laipsnių. Kauno katalikų teologijos fakultete prie Vytauto Didžiojo universiteto pa-gal vieną programą studijuos pa-sauliečiai ir kunigų seminarijos auklėtiniai. Kunigų seminarijos auklėtiniais paskaitos bus skai-tomos seminarijoje, pasaulie-čiams — universitete. Moks-las naujajame fakultete truks pen-kerius metus. Filosofijai bus skirti dveji metai, teologijai — treji. Absolventai gaus bakalauru laips-nį. Siekiantys magistro (licencia-to) laipsnio fakultete turės studi-juoti dar dvejus metus. Seminaris-tų, teologijos studijas baigusių bakalauru laipsnių, laukia pa-pildomas vienerių metų pastoracinių disciplinų kursas seminarijoje. Kauno katalikų teologijos fakul-teto didysis kancleris yra kardi-nolas Vincentas Sladkevičius, dekanas — kun. Vytautas Stepo-nas Vaičiūnas.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 5.00%	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 5.50%	nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 5.75%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 6.25%	nuo 8.50%
3 metų term. indėlius 6.50%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 6.50%	Su nekeičiamu nuosimčiu
5 metų term. indėlius 6.50%	1 metų 8.50%
1 metų GIC-mėn. palūk. 6.50%	2 metų 9.00%
1 metų GIC-met. palūk. 7.50%	3 metų 9.50%
2 metų GIC-met. palūk. 7.75%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 8.00%	1, 2 ir 3 metų 6.75%
4 metų GIC-met. palūk. 8.25%	
5 metų GIC-met. palūk. 8.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 3.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 6.75%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 7.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 7.75%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 8.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 8.25%	
Taupomąją sąskaitą 3.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalius darbai • vidaus sienų įdėjimas • dažymas
- elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai • įvairūs cemento darbai • kiemų sutvarkymas
- prieplaukos • garažai • tvoros • židiniai • virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas • šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas • pataisymai ir pritaikymai pagal inžinierių ir senelių poreikius
- nuosavybių priežiūra. • 18 metų patirtis • Nemokamas įkainavimas • Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

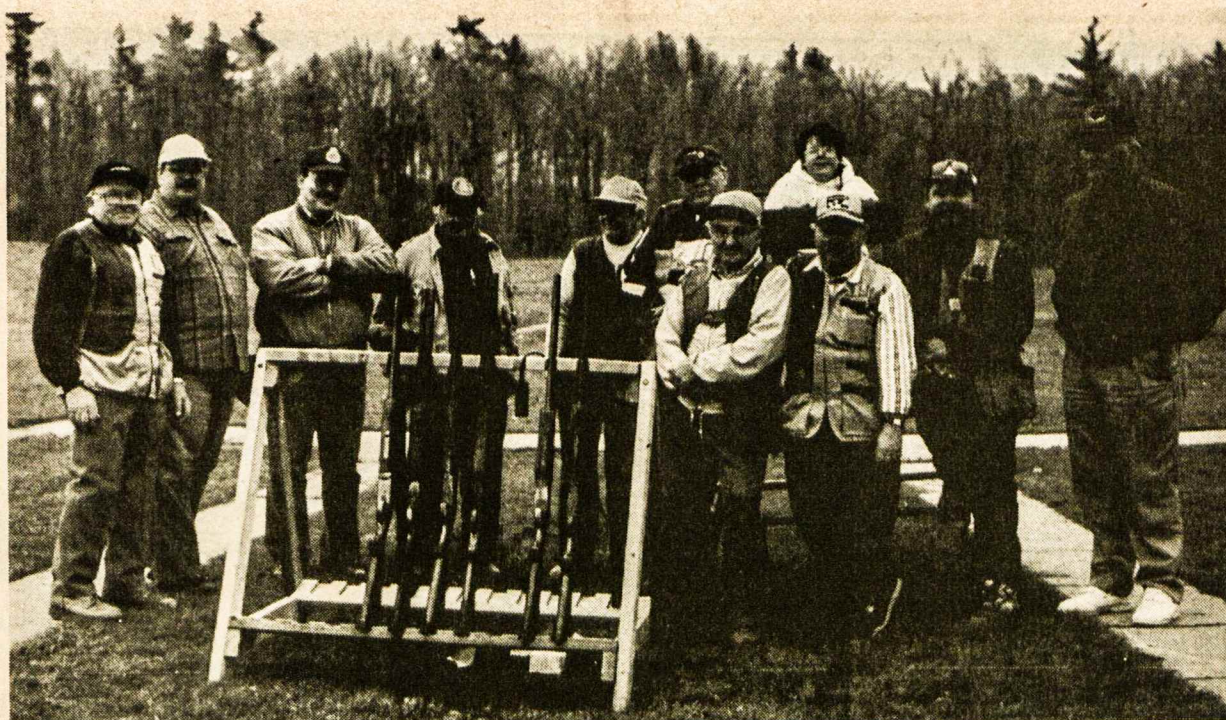
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

1994 m. ŠALFASS-gos stendinio šaudymo varžybų, įvykusių Giedraičio klube, Hamiltone, dalyviai

Nuotr. Balio Savicko

SPORTAS

—Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS—
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

V Pasaulio lietuvių sporto žaidynių nuostatai

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

IV. Nugalėtojų išaiškinimas ir apdovanojimas. V pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinis komitetas visiems oficialiems žaidynių dalyviams (komandų nariams, vadovams, treneriams, gydytojams ir kitam pagalbiniam personalui) įteikia Žaidynių atminimo medalius. Individualių ir komandinių rungtių bei sportinių žaidimų varžybų visų amžiaus grupių nugalėtojai apdovanojami žaidynių aukso medaliais ir asmeniniais prizais. Dalyviai, užėmę antrąsias ir trečiąsias vietas – sidabro ir bronzos medalius.

Sportinių žaidimų (futbolo, ledo ritulio, krepšinio, tinklinio, rankinio) moterų ir vyrų komandos, estafetinio bėgimo miesto gatvėmis rinktinės komandos, sportinės žūklės (meškeriojimo), svarstčių kilnojimo ir keliautojų sporto komandos nugalėtojos apdovanojamos komandiniais prizais ir diplomais, o antrųjų ir trečiųjų vietų laimėtojos – diplomais. Sportinių žaidimų ir individualių rungtių nugalėtojų ir prizininkų treneriai apdovanojami atitinkamos spalvos medaliais.

V. Paraiškų ir priėmimo sąlygos. Užsienyje gyvenančių lietuvių sporto organizacijos, pageidaujancios dalyvauti V pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, iki 1995 m. kovo 31 d. pateikia Organizaciniam komitetui (Zemaitės g. 6, 2676 Vilnius, Lietuvos respublika) parengtines vardinės paraiškas bei komandinių žaidimų paraiškas, kiekvieno oficialaus dalyvio 3X4 cm dydžio foto nuotrauką Žaidynių paskirties kortelei gauti.

Lietuvos respublikos organizacijos, pageidaujancios dalyvauti Žaidynėse, parengtinę vardinę paraišką bei foto nuotrauką pateikia iki 1995 kovo 31 d.

Galutinę vardinę paraišką dalyvauti Žaidynėse visos organizacijos pateikia Organizaciniam komitetui iki 1995 m. gegužės 31 d. Pasikeitus dalyviams, numatytiems dalyvauti Žaidynėse, pristatomos kitų dalyvių pavardės ir nuotraukos paskyrimui.

Techinės paraiškos pateikiamos sporto šakų vyr. teisėjų kolegijai ne vėliau, kaip likus vienai parai iki sporto šakos varžybų pradžios vykdymo vietoje.

Dviratėjų sporto, fechtavimo bei jojimo sporto šakų varžybų dalyviai kartu pateikia draudimo sutartį.

Iškilmingas V pasaulio lietuvių sporto žaidynių atidarymas vydomas Vilniuje, dalyvaujant visoms užsienio ir Lietuvos respublikos sporto šakų delegacijoms, vilkintiems paradinę aprangą.

Sporto šakų varžybų iškilmingi atidarymai rengiami varžybų vykdymo vietoje.

Žaidynių organizacinis komitetas apmoka visas oficialių užsienio delegacijų narių maitinimo ir nakvynės išlaidas, atvykus į varžbas, varžybų metu ir po varžybų. Užsienio delegacijos priimamos prieš dvi dienas iki varžybų pradžios ir dvi dienas, pasibaigus sporto šakų varžyboms.

Lietuvos respublikos sportininkai priimami varžybų vietoje vieną dieną prieš sporto šakos varžybų pradžią. Varžybų dalyvių aprūpinimą transportu organizuoja miestų, rajonų sporto organizacijos, federacijos, sąjungos. Užsienio delegacijos atvyksta iš įvyksta iš Lietuvos savo sąskaita. Atskirų sporto šakų varžybų vykdymo išlaidas padengia Organizacinis komitetas bei vietos savivaldybės.

Už varžybų saugumą, turiną žaidynių dalyvių laisvalaikio organizavimą atsako sporto šakų federacijos, sąjungos, vietos savivaldybės. Konkreti užsienio delega-

cijų atvykimo į Lietuvos respubliką data, transporto priemonė, laikas bei dalyvių skaičius pranešami Organizaciniam komitetui prieš 20 dienų iki atvykimo.

Lietuvos sporto šakų federacijos ir sąjungos, suderinusios su vietos sporto organizacijomis, garantuoja atitinkamoms užsienio ir Lietuvos komandoms bei individualių sporto šakų atstovams treniručių sąlygas iki varžybų pradžios bei jų metu.

(Šis sporto žaidynių nuostatų projektas paruoštas V PLSŽ organizatorių). Jei jame bus dar daroma kokių kurų pakeitimų ar papildymų, būsimame informuojami ir skelbsime spaudoje. Sig.K.

A.A. JUOZAS ŽUKAUSKAS-JACK SHARKEY, pasaulio bokso čempionas, taip atrodęs savo karjeros aukštumoje 1932-33 m.

Mirė Šarkis Žukauskas

Buvęs bokso legenda, sunkaus svorio grupėje pasaulio čempionas, sulaukęs 91 m. amžiaus, 1994 m. rugpjūčio 17 d. iškeliavo amžinybėn. Tai vienintelis profesionalus boksininkas, kurio pergalės pasaulio ringuose daugiausia išgarsino lietuvių vardą pačių amerikiečių tarpe.

Juozas Žukauskas gimė 1902 spalio 26 d. Binghamton, Niujorko valstijoje, kur buvo susibūrusi pajėgi kultūrinės veiklos senųjų ateivių bendruomenė. Boksuotis jaunasis Žukauskas pradėjo sulaukęs 16 metų amžiaus. Pirmojo pasaulinio karo metu savanoriu tarnavo JAV laivyne. Kaip mėgėjas iš turėtų 50 susitikimų tik vieną kartą pralaimėjo, o tai įvyko trečią dieną po vestuvių. 1924 palikęs laivyną, tapo profesionaliu boksininku.

Laikotarpis, kai Juozas Žukauskas – Jack Sharkey boksavosi, buvo vadinamas "auksine era" šios sporto šakos varžybose. (Greta savo lietuviškos pavardės pasirinkęs buvo Jack Sharkey vardą. Pirmą vardą Jack pasiskolino iš Jack Dempsey, o pavarde iš Tom Sharkey, boksininkų, kuriuos gerbė ir kovojo su jais. Jis kovojo su tuometiniais pasaulyje garsiausiais: Joe Louis, Jack Dempsey, Tommy Loughran, Max Schmeling, Primo Carnera, H. Willis ir kt. Iš viso turėjęs 55 profesionalinius susitikimus: 38 dvikovas laimėjęs (14 kartų nokautu), 11 pralaimėjęs (2 nokautu), 4 baigė lygiomis, dvi likusias neišaiškinęs. Didžiausias Šarkio pasiekimas buvo 1932 birželio 21 prieš Vokietijos ir Europos čempioną Max Schmeling. Jis 15 ratų kovojė išėjęs laimėtoju ir tapo pasaulio čempionu. Šį titulą išlaikė vienerius metus. 1933 birželio 29 kovojė prieš italą Carnerą šeštame rate buvo nokautu nugalėtas ir meistrystę turėjo praleisti jam.

Bokso karjerą Šarkis Žukauskas užbaigė 1936, pralaimėjęs prieš Joe Louis trečiam rate. Po to apsigyveno Bostone, atidarė savo restoraną, o laisvu laiku mėgo žvejoti. Tačiau daug laiko skyrė teisėjaudamas imtynių sporte ir bokse JAV-se ir Kanadoje. Antrojo pasaulinio karo metu Šiaurės Afrikoje savo programomis linksmindavo JAV kariuomenę.

1950 m. su žmona Dorothy persikėlė iš Bostono premiesčio į Epping, N.H. Jie turėjo tris savo

vaikus, sulaukė 14 vaikiečių, 21 pro-vaikaitį ir vieną pro-provaikaitį. Žmona mirė anksčiau, o Juozas Žukauskas-Jack Sharkey pasitraukė iš gyvybių tarpo tik šiomis dienomis, sulaukęs gilių senatvės.

J. Šarkis-Žukauskas visuomet pasisakydavo esąs lietuviškos kilmės ir tuo didžiudavosi. Žinoma, tai kėlė pasitenkinimą lietuvių tarpe Amerikoje ir pačioje Lietuvoje. Jis su savo mama visuomet kalbėdavo lietuviškai. Pats dalyvaudavo lietuvių renginiuose ir buvo visų gerbiamas ir mėgstamas. Savo treniručių draugą J. Vinčą, buvusį Lietuvos ir Baltijos kraštų čempioną, ragindavęs kalbėti lietuviškai. Sig. K.

"The Muskokan" 1994 m. rugpjūčio 11 d. laidoje yra pateikti vykusio liepos 31 d. vandens sporto "Foot's Bay Regatta" – Muskoka, Joseph Lake, Ont. rezultatai. Dalyviai – dauguma jaunimas iki vyrų amžiaus. Suolyje į vandenį I vietą laimėjo Kristina Smailytė – šešerių metų amžiaus. Trečią vietą Andrius Smailytė – 10 metų. Baidarių lenktynėse, Joana Smailytė – 11 metų su savo tėveliu Arvydu laimėjo II-ją vietą. Šios jaunosios sportininkės yra sveikintinos, linkint sėkmės tolimesniuose varžybiniuose žingsniuose.

Skautų veikla

• Rugsėjo 20 d., 7.30 v.v. tuntininkų A. V. Senkų namuose, 57 Kirk Bradden Rd. E., šaukiamas rengiamo LSS vadovų suvažiavimo komiteto posėdis. Suvažiavimas įvyks spalio 22-23 d.d.

• Rugsėjo 24 d. po Maironio mokyklos pamokų skautų-čių registracija. Po to salėje tuntu žiemos sezono veiklos atidarymas. Visi dalyvauja uniformuoti. Geriausia proga įstoti į draugovės naujienas. Priimami vaikučiai 7-8 metų amžiaus. Tėveliai kviečiami savo prieauglį įjungti į skautų organizaciją, kur vaikai daug išmoksta eidami patyrimų laipsnius, įgyja įvairių specialiųjų, susidraugauja su lietuviiais ir laukia suiegių, kuriose linksmiai ir naudingai praleidžia laiką. Atsimintina, kad organizacijos labai daug prisideda prie vaikų auklėjimo. M.

Paieškojimas

Vidmantas V. Vaičiūnis ieško giminių Danutės Vaičiūnaitės (Bosho), gimusios ir augusios Rokiškyje, išvykusios iš Lietuvos 1944 m., gyvenusios Montrealyje ar Otavoje. Rašyti: Aukštakalnių kaimas, Kamajų paštas, Rokiškio rajonas, Lithuania.

Nori susirašinėti

Stasys Paškauskas, 50 m. amžiaus, mėgsta gamtą, meną, domisi politika, norėtų bendrauti su užsienyje gyvenančiais lietuviiais. Rašyti: P.D. 2081, Kaunas 3000, Lithuania.

Jolanta Lygutaitė, 23 m. amžiaus, norėtų užmegzti ryšius su lietuvių šeima, galėtų dirbti įvairius darbus. Rašyti: Naftininkų 80-22, Mažeikiai, Lithuania.

Žanas A. Gridinas norėtų bendrauti su užsienio lietuviiais. Rašyti: KTP-21, Ulonų 8a, Alytus 4580, Lithuania.

ŠYPSENOS

Kuris santūresnis?

Aristokratas griežtai pažvelgė į ūkvedį ir pasakė: — Klausyk, Spuldینگai, mano tarnaitė pranešė, kad vakar tu grįžai visiškai girtas ir mano kambariuose ridinėjai statinę.

— Taip, sere, — atsakė ūkvedys.

— Tai gal pasakytum, kurgi tuomet buvau aš, nes nieko negirdėjau ir nemačiau?

— Jūs buvote toje statinėje, sere ...

Parinko V.B.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentinių palikimų. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
5.75% už 2 m. term. indėlius
6.25% už 3 m. term. indėlius
6.50% už 4 m. term. indėlius
6.50% už 5 m. term. indėlius
6.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
8.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
8.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.75% už OHOSP (variable rate)
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000
2.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu

1 metų 7.75%
2 metų 8.50%
3 metų 8.75%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu

1, 2 ar 3 metų 6.60%
(variable rate)

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

K3R Awnings & Roofing

Šarnyriniai išskleidžiamieji stogeliai - Pastogėlės-krepšeliai "Stogu dengimai" 625A The Queensway, Toronto, Ont. M8Y 1K4
Tel.: 416-252-4081 FAX: 416-252-2972

"SAMOGITIA" Knygų iškykla

"SAMOGITIA" meniškai įraš knygas bei žurnalus. A. Plėnys
3333 Grassfire Crés., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(905) 625-2412

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus
- Indų plovimo mašinas, virykles

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

SOLD **COLDWELL BANKER** RESIDENTIAL REAL ESTATE

Expect the best.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING

1407 Sargee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsiųsiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuoju į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageidaujamos oro linijomis. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežam viešnagėi jūsų gimines iš Lietuvos.

KALĖDINĖ KELIONĖ per Kopenhagą. Nakvynės nereikalingos. Išskrendam gruodžio 20 – grįžtam sausio 4. Teiraukitės! Sumokėjusieji iki rugsėjo 15 d. – didelė nuolaida!

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS. TEIRAUKITĖS APIE ĮVAIRIUS BILETŲ IŠPARDAVIMUS. Del smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Kanados lietuvių fondo kapitalas 1994 metų rugpjūčio mėnesį pasiekė

\$2,000,000.

Iš šio investuoto kapitalo gautų pajamų daugiau kaip \$1,000,000 yra išdalinta lietuvių išlaikymui išeivijoje ir paramai Lietuvai. Šie metai yra sukaityviniai, 30-ieji veiklos metai. Fondas laukia naujų narių.

JESSE FLIS (viduryje), Kanados parlamento sekretorius užsienio reikalams, torontiečiams gerai žinomas lietuvių bičiulis, šią vasarą lankėsi Vilniuje, kur 1994 m. rugpjūčio 8 d. jam buvo surengtos priėmimas. Nuotraukos kairėje Kanados ambasadorius MICHAEL PHILLIPS ir SOPHIE FLIS; dešinėje REGINA PIEČAITIENĖ ir NICK ETHRIDGE. Nuotr. J. Piečaitis

TORONTONT

Dr. Vytautas Pakalniškis, Tėvynės sąjungos veikėjas iš Lietuvos, lydimas Vyt. Biretos, rugsėjo 9 d. lankėsi "Tėviškos žiburio" namuose, domėjosi laikraščio leidyba bei užsakymais Lietuvos skaitytojams.

Andrew Witer, 47 m. amžiaus baltiečių bičiulis, buvęs Kanados parlamento narys, dirbęs žmogaus teisių bei Rytų Europos reikalų komitetuose, kandidatuoja į Toronto miesto tarybą iš High Park apylinkės. Rinkimai įvyks lapkričio 14 d. Apie kandidatą daugiau galima sužinoti paskambinant tel. 416 766-1269.

Toronto savivaldybės rinkimai įvyks lapkričio 14 d. Rinkėjai skatinami iki spalio 14 d. pasitikrinti miesto savivaldybėje arba Toronto bibliotekose ar jų pavardės įrašytose rinkėjų sąrašuose. Balsuoti gali Kanados piliečiai, sulaukę 18 metų amžiaus, kurie gyvena Toronto mieste, nuomininkai arba yra nekilnojamo turto savininkai. Sąrašuose įregistruoti prieš spalio 31 d. gaus rinkėjo kortelę, kurioje nurodyta balsavimo vieta ir laikas.

Ontario bendruomenių ir socialinių paslaugų ministerija praneša, kad rugpjūtis buvo penktas mėnuo iš eilės, rodantis socialinę pašalpą gaudančiųjų skaičiaus kritimą. Nuo 1994 m. kovo mėn. šelpiamųjų yra 3.3% arba 37,000 mažiau. Ministeris Tony Silipo teigia, kad "JobsOntario" paruošimo programa sukūrė 50,000 naujų darbų ir dėl to įsidarbino 19,000 šelpiamųjų bedarbių.

Šeimos gyvenimo, plėtotės ir kultūros (Family Life, Development and Culture – "FDC") yra pasaulinio masto organizacija, prieš 20 metų įsteigta tėvų, norinčių sustiprinti šeimos vaidmenį, paremti tėvus, susirūpinusius savo vaikų auklėjimu tvirtais moraliniais principais. Lapkričio 4-5 d. FDC rengia konferenciją "Šeima – tautos širdis" Holy Trinity mokykloje (11300 Bayview Ave., Richmond Hill). Registruotis galima iki spalio 12 d. kreipiantis FDC Conference 1994, 190 Cherrywood Dr., Newmarket, Ont. L3Y 2X8. Tel. 905 853-1508. Faksas 905 764-1541. Kaina \$100 asmeniui, \$150 porai.

University Information Program (UIP) teikia informaciją apie Ontario provincijos aukštesniojo mokslo institucijas. Aštuoniolikis universitetų atstovai kiekvieną rudenį atvyksta į mokyklas supažindinti būsimus studentus ir jų tėvus su akademine programa, finansiniais bei įstojių reikalavimais ir t.t. Informaciniai susirinkimai vyksta įvairiose gimnazijose, pradedant rugsėjo 19 d. Tvarkaraščius gauna gimnazijų "guidance" skyriai.

Rugsėjo mėnesio "Saturday Night" žurnale yra atspausdintas "1995 University Planner", kuriame duodami įvairūs patarimai bei sąrašas visų institucijų, priklausančių "Association of Universities and Colleges of Canada", su adresais, trumpais programų apibūdinimais, kainomis ir pan.

SKAITYTOJAI PASISAKO

AMBASADORIAUS STRAIPSNIAI

Apie "Lietuvos kovų ir kančių istoriją" dr. A. Eidintas parašė straipsnį, kuris buvo išspausdintas "Drauge" (birželio 3 d.) ir "TŽ" (rugpjūčio 16 d.). Straipsnis paprastai siunčiamas vienam laikraščiui, bet ne keliems. Skaitytojai nemėgsta skaityti tą patį straipsnį keliuose laikraščiuose.

Perskaičiau dr. A. Eidinto naują sumanymą "Svarstyklė mūsų kultūros atstovavimo reikalą", bet jo nekomentuosiu. Pats to sumanymo autorius pabrėžia, kad bent kol kas finansuoti teks, aišku, Amerikos lietuvių institucijoms, o "strategija" bus nustatoma Lietuvos kultūros instituto (LKI) valdybos. Apie kokią "strategiją" kalba dr. A. Eidintas, bent man labai aišku.

Leonas Baltušis,
Minocqua, Wisc., JAV

ŽYMŲ PASIEKIMAI

Papildant sum Trumpintą straipsnį ("TŽ" 35 nr.) negalima pamiršti, kad Andrius Petrauskas, jn., ejo muzikos direktoriaus pareigas šių spektaklių pastatymuose: "Little Shop of Horrors", "Big River", "Once Upon a Mattress", "Into the Woods" ir "Sweeney Todd".

Šį pavasarį, gegužės 12-13 d.d. keturiuose spektakliuose Andrius buvo viso Londono ir Middlesex apylinkių katalikiškų mokyklų-gimnazijų didžiojo metinio muzikinio pastatymo pritaikytojas, orkestratorius ir direktorius. Šis masyvinis Rodgers ir Hammerstein sukurtas įvairios muzikos spektaklis, pavadintas "It's a Great Night for Singing", įvyko visiškai užplodytoje erdvoje universiteto "Alumni" salėje, programoje dalyvaujant beveik visų katalikiškų mokyklų-gimnazijų chorams, solistams ir šokėjams – viso apie 2000 asmenų scenoje. Tai buvo labai didelio masto tikrai pasisėkęs spektaklis, kritikų puikiai įvertintas, o publikos nuosirdžiais įėjimais ir atstojimu priimtas.

Andriui linkime sėkmės tiek lietuviškuose, tiek kanadiškuose muzikos bei teatro pasirodymuose.

Grażina Petrauskienė,
London, Ontario

PAGALBOS IEŠKANT

Aš ir mano viena artima bendraminė globojame vieną – negalios ištiktus vaikus, o aš – senas, negaliojantis aspinantauti senutes. Nutarėme įsteigti tokį globos ir mokymo centrą, bet tokią patalpą kainuoja apie \$15,000, todėl kreipėmės gavusios ketelę adresų, kad kas nors po trupinį (kaip liaudies sako) padėtų sulipdyti, bet, deja, nesulaukėme nė vieno atsakymo.

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšto kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliesius

Teko su vienu verslininku pakalbėti tuo klausimu. Jis man pasakė: "Tu gal durna. Dabar visi žiūri, kaip pigiau pirkti ir brangiau parduoti, kad padaryti biznį, o tu čia tampa su visokiomis negaliojantis ir lauki trupinių". Šis žmogus buvo iš Kanados.

Jo akimis žiūrint, gal ir taip, kai yra sveikata, gera ir "biznį" daryti, o ką daryti tokiame žmogui, kuris nesikelia iš patalo, su savo liga yra našta saviems, ir jį turi globoti visai svetimi žmonės? Aš pati nekada negalvoju, kad būsiu keturis kartus paralyžuota. Paskutinį kartą prisiejo gulėti patale aštuonis mėnesius. Manęs su neglobojo, globoti tu-

rėjo seserys vienuolės. O štai joms dabar irgi atėjo senatvė bei negalia. Aš tad privalau pati būti šalia jų, o dar yra ir tokių, kur turi vaikus ir anūkus, bet sergantis žmogus – didžiulė našta. Todėl ir norime atskiros patalpos, kad galėtume susirinkti į vieną vietą ir būti nepriklausomi. Norėjome, kad ta patalpa būtų iš trijų kambarių: viename jų įrengti kaip ir mažytį altorių, kad atėjus kunigas aplankytų ligonius turėtų kur maldą sukalbėti uždegus žvakelę. Ta mano bendraminė taip pat turi sūnelį, kuris be ramėtų vaikščioti nesugeba, jam reikalinga operacija. Būtume labai dėkingos, jei kas galėtų mums pagalbėti dosnia auka.

Kristina Matulaitė,
Iki pareikalavimo, 10-tas ryšių skyrius, 2010 Vilnius, Lithuania.

Įvairios žinios

Neringos stovyklavietė, vadovaujama N.P.M. seselių, kurioje daugelį metų stovyklavo lietuvių jaunimas ir iš Kanados, švenčia 25 metų veiklos sukaktį spalio 7-10 d.d. ir kviečia buvusius stovyklautojus bei vadovus atvykti, atnaujinti ryšius, panagrinėti svarbių, aktualių temų. Daugiau informacijų teikia Antanina Žmuidzinaitė, tel. 718-237-4165.

Dr. Hilda Griškevičienė, Argentinoje gimusi, moksline bendradarbi chemijos srityje, nuo 1992 m. dirbusi Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, 1994 m. rugpjūčio 1 d. įsijungė į dr. V. Dambravos vadovaujamą Lietuvos respublikos ambasadą Venezueloje pirmosios sekretorės pareigoms.

Europos sąjungos kraštų pasitarime Jungtinių Tautų klausimais, įvyksianame rugsėjo 7 d., pirmą kartą buvo pakviestos Baltijos ir Vidurinės Europos valstybės, praneša Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėse Tautose, Pasitarime, kuriam pirmininkavo jo iniciatorė Vokietija, dalyvavo pilna teisės ir nepilna teisės narės, Baltijos valstybės bei Bulgarija, Čekija, Lenkija, Rumunija, Slovakija ir Vengrija. Naujai paskirtas ir atvykęs Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Oskaras Jusys išreiškė vyriausybės rimtą susirūpinimą dėl Rusijos karinių pajėgų gausos Karaliaučiaus srityje ir išryškino karinio tranzito klausimą.

U.S. – Baltic Foundation (USBF) Vašingtone yra paskelbė vaju sutelkti \$250,000 televizijos programų seriją "Windows to the West" paremti. Ją ruošia Cronkite, Ward & Co., vadovaujama įžymaus televizijos komentatoriaus Walter Cronkite. Šioje trijų dalių (po 1 valandą) programoje, kuri bus pakartota per SCTV tris skykius per trejus metus, žvelgiama į Baltijos valstybių istoriją, dabartį bei ateitį.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (i pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Tel.: 416-530-1070**

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West **Telefonas**
(Prie Jane St.) **763-5677**

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West, **Ištaigos telefonas**
Toronto, Ontario (416) 532-3443
M6P 1A6

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Atstovybės Lietuvoje naujas**
(Bloor ir Jane gatvių kampas) **adresas: Goštauto 4-78**
Toronto, Ontario M6S 4W3 (kitoje Neries upės pusėje nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (416) 762-7393 **Tel. (3702) 61 71 62**
Fax (416) 763-0674 **Fax (3702) 22 63 68**

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER

DRAUDA Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.	Nekilnojamas turtas Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius	Nekilnojamo turto įkainojimas – mirtgicijų – mokesčių – turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį
---	--	--

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausi lėktuvai. Užsakantiems bilietus su FINNAIR rugpjūčio mėn. – nuolaida. Smulkesnių žinių teiraukitės tel. **416-533-8443**.

Kelionės laivais:

SPECIALIOS dietos grupės – 7 dienos į Karibų salas:
1. **Lapkričio 5 d. Ms "Norway";**
2. **Gruodžio 4 d. Ms "Dreamward".**

Geriausia dovana mylimiesiems Valentino dienos proga
"LOVE BOAT"

7 arba 14 nuostabių dienų Karibų jūroje.
Išvyksta 1995 m. vasario 11 d.
Užsisakykite dabar, vietų skaičius ribotas.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išskirtimus bei keliones gimimams atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigų ir vaistų gimimams
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivais
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIMIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279
1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).
Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda **\$7.00** plus \$14 pristatymas
arba
1 kg **\$1.20** plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg **\$5.50** plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per **GINTARAS EXPRESS** nemuituojami. Siūlome Jums šven-
tines gėlių puokštes bei paruoštus maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmadieniais-penktadieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422;
Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; London: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751;
Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzina, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir lietvamzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Vaikučių choras savo veiklą pradeda rugsėjo 18, sekmadienį. Po 9.30 v.r. Mišių visi choristai ir norintieji į chorą įtiti renkasi ant-rame Anapilio salės aukštė esančiame repeticijų kambary.

— Visi, kurie priims Sutvirtinimo sakramentą šiais metais mūsų šventovėje parapijos šventės metu, praeiti pokalbių rugsėjo 18, ateinančią sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijon.

— Sv. Jono lietuvių kapinių vadovybė prašo tuos, kurie nori statyti kryžius ar kopytėles kapinių Kryžių kalne, registruotis kapinių raštineje.

— Mūsų parapijos šventė šiais metais bus švenčiama rugsėjo 25, sekmadienį, 3 val. po pietų. Pamaldas laikys ir Sutvirtinimo sakramentą teiks vysk. Paulius Baltakis. Po pamaldų bus parapijos vaišės, kurių metu bus pagerbtas mūsų ilgametis parapijos choro vadovas muz. Stasys Gailevičius, švenčiantis savo amžiaus devyndesimtmetį, ir paminėtas vysk. Pauliaus Baltakio vyskupavimo dešimtmetis.

— Bilietai į parapijos šventės vaišes jau platinami sekmadieniais parapijos salėje. Juos kitomis dienomis galima įsigyti pas Reginą Celejowską tel. 416 231-8832.

— Mišios rugsėjo 18, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Kazimierą Dauką, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Stasį Jonaitį.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje rugsėjo 11 d. dalyvavo 264 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Petras ir Anastazija iš Wasagos, Irena Banseviciūtė, Zita Krušienė iš Punsko, Irma Kaliukevičienė, Jonas Balčiūnas iš Port Severn, Edvardas Lapas iš Čikagos, Laima Bernatavičienė iš Vilniaus, Eugenija Mičiulytė iš Kau-no. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narė D. Keršienė.

— LN valdybos posėdis įvyks rugsėjo 15, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Svetainė "Lokys" dabar atidaro ma nuo 11 v. ryto. LN "Lokio" komiteto vad. V. Drešerio iniciatyva yra nupirktas biliardo stalas. Visus mėgstančius šį žaidimą prašom pabandyti savo gabumus. Taip pat veikia ir strelčių (dart) mėtymo žaidimas.

— Rugsėjo 27, antradienį, 7 v.v., LN seklėje yra šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Kviečiame po tris atstovus iš šių vienetų: LN moterų ir vyrų būrelį, kultūrinės komisijos ir socialinių reikalų komiteto. Nega-lintieji dalyvauti praneša T. Stanulit tel. 231-4937.

— Lapkričio 5, šeštadienį, įvyks LN metinis balius. Programą atliks Londono "Pašvaistė", vadovaujama muziko Andriaus Petrašino. Stalai rezervuoti ir bilietai gaunami Lietuvių namuose ir pas visuomeninės veiklos komiteto narius.

— Slaugos namams aukos priima-mos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos rugsėjo 18, sekmadienį, 9.30 v.r. Jas laikys kun. J. Calitis; pamaldas rugsėjo 25 d., laikys kun. A. Žilinskas įprastu laiku.

— Pjūties padėkos šventės pietūs Lietuvių namuose spalio 16, sekmadienį po pamaldų. Kviečiame visus parapijiečius iš toli ir arti dalyvauti.

— Parapijos klausimais prašome kreiptis į valdybos pirmininką E. Steponą tel. 416 622-5896 arba sekretorių P. Šturmą tel. 905 274-3529. V.D.

— "Caritas" sambūriui Lietuvoje aukuoja: \$50 – J. Staškevičius.

— Sv. Jono lietuvių kapinėms aukuoja: \$100 – P. Kondrotas; \$50 – B. A. Vilučiai, M. Damb-rauskienė.

— Anapilio autoaiškės vajai aukuoja: \$100 – P. E. Ališauskai, A. J. Kizai, J. Gataveckas.

— Anglų kalbos kursų suaugusiems (nemokamai) organizuoja Toronto atskirųjų mokyklų švietimo vadyba (Metropolitan Separate School Board). Kursai pradinio lygio ir vyks nuo pirmadienio 9 v.r. iki penktadienio 2.30 v.p.p. Mokytoja lietuvė. Registruotis adresu: 65 High Park Ave., Šalia High Park požeminio traukinio (subway). Dėl informacijos skambinti Danai tel. 416 604-0317.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Po vasaros atostogų visos organizacijos ir meno vienetai vėl pradeda naują darbo ir veiklos sezoną. Ir mūsų parapija tarybos susirinkimu praeitą trečiadienį pradėjo šio sezono veiklą. Kviečiame visus parapijiečius savo aktyviu dalyvavimu ir aukomis prisidėti prie parapijos veiklos. "Mūsų laikų K. Bendrijoje kiekvienas krikščionis turi būti bet kurios parapijos narys. Parapijai nepriklausančių krikščionių arba priklausančių betarpiškai K. Bendrijai nėra" – M. Krupavičius. Todėl kviečiame visus katalikus, ypač naujai atvykusius, įsirašyti į vieną ar kitą parapiją, kad jie ne liktų našlaičiais, bet taptų parapijos šeimos nariais.

— Ruošiasi tuoktis Violeta J. Dobilaite ir Bohdan Wytiuk.

— Parapijos kavinė su lietuviškais patiekalais veikia sekmadieniais iki 1 v.p.p. Maistą pasikeisdamos gamina E. Walenciej ir B. Greičiūnienė. Pastarajai sunegalavus, kurį laiką jos vietą užima E. Račikienė.

— Ateitininkų agapė, naujos veiklos sezono atidarymas, įvyks rugsėjo 25 d., po 10.15 v.r. Mišių T. Bernardino saliuokėje. Agapėje dalyvaus J.E. vysk. P. Baltakis, OFM, ir padarys pranešimą apie Lietuvoje įvykusį ateitininkų kongresą ir apie lietuvių veiklą Kaliningrado (Karaliaučiaus) krašte.

— Vaikučių ir jaunimo chorai, kuriems vadovauja D. Viskontienė, pradės naujo sezono veiklą su giedojimu mūsų šventovėje rugsėjo 25 d. per 10.15 v.r. Mišias. Po Mišių – repeticija muzikos studijoje. Kviečiame jaunimą įsijungti į vieną ar kitą jaunimo chorą.

— Parapijos choras jau pradėjo repetitijas praeitą ketvirtadienį. Jis repetuos ir toliau kiekvieną ketvirtadienį, 7 v.v. ir giedos sekmadieniais per 11.30 v. Mišias. Choro vadovauja D. Viskontienė ir D. Radtke, akompanuoja – J. Vaičytė. D. Radtke taip pat gieda ir per 9.20 v.r. Mišias. Naujo sezono pradžia – tai gera proga ir naujiems balsams įsijungti į šį parapijos chorą.

— Mūsų parapijos tarybos šeimų sekcija rengia madų parodą rugsėjo 30 d., 6.30 v.v. Eaton Centre, Eaton'o parduotuvėje, 6 aukšte, Flagship kambaryje. Įėjimas – \$10. Bilietus įsigyti pas Iloną Tarvydienę, skambinti vakarais tel. 416 234-1088.

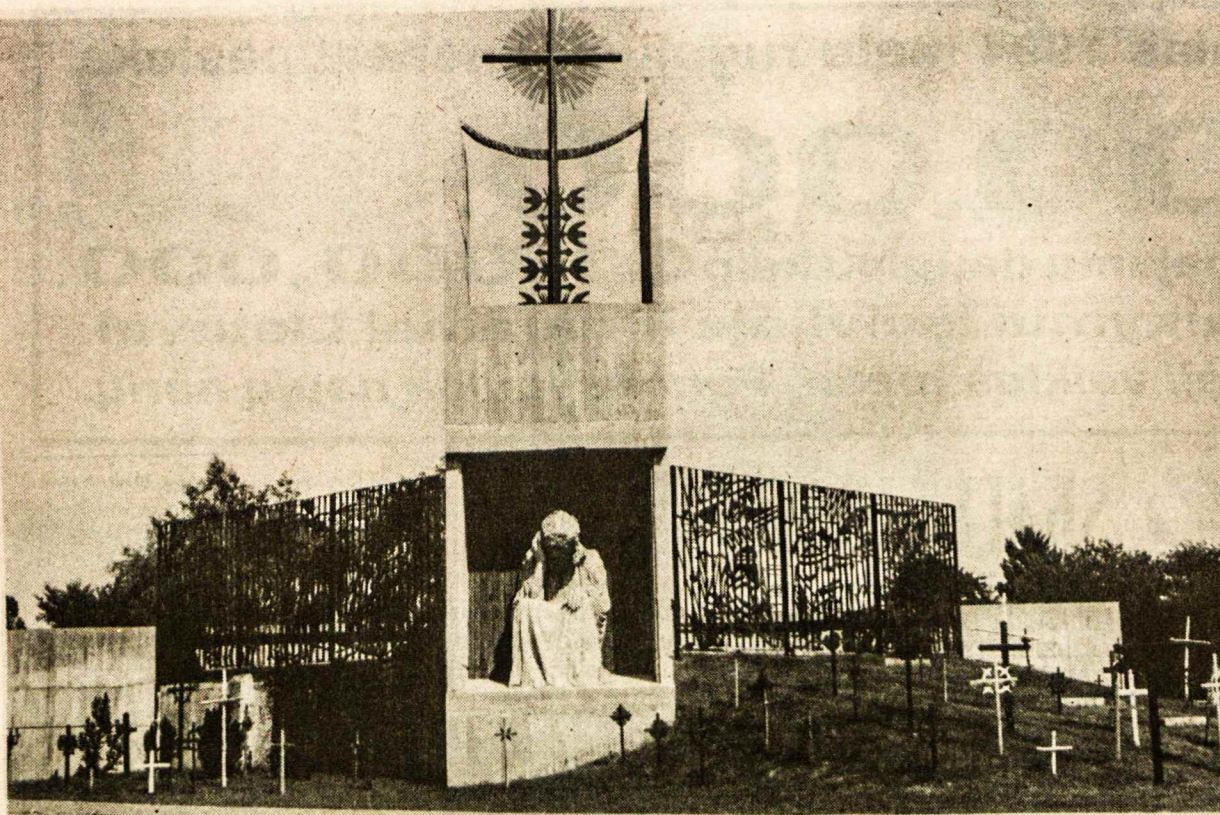
— Parapijos raštineje galima įsigyti Senojo testamentą penklaknygę ir Pranašų knygą, kurias į lietuvių kalbą vertė kun. A. Rubšys. Kaina – \$13 ir \$15. Anglų kalba – naujai išleista K. Bendrijos katekizmas. Kaina – \$19.95.

— Mišios rugsėjo 18, sekmadienį, 8.30 v.r. už a.a. Danutę Beresnevičienę (pirmosios metinės), 9.20 v.r. – už a.a. Sofiją ir a.a. Joną Gegužius; 10.15 v.r. – už a.a. Stasį Juknevičių, a.a. Benigną Jonušienę ir Jonušų šeimos mirusius ir už a.a. Pijų Jurkšaitį; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— Baltiečių moterų tarybos pietūs įvyks rugsėjo 24, šeštadienį, 12.30 v.p.p. Crower Plaza Hotel (Toronto Convention Centre), "Ontario" salėje, 225 Front St. West, Toronto, Ont. Kaina – \$28. Kalbėtoja – estė Carol Aun, Seneca College profesorė. Tema – turizmas Baltijos kraštuose. Ji metus gyvena Estijoje ir dirbo kaip patarėja turizmo srityje. Tuo pačiu tikslu lankė Rygą ir Vilnių. Dėl bilietų kreiptis pas Ireną Vibrienę tel. 905 762-8414. Inf.

— Muz. K. V. Banaičio lig šiol nespausdintų 58 harmonizuotų lietuvių liaudies dainų rinkinį iš rankraščių suredavo Gediminas Purlys, Klaipėdos konservatorijos chorinio dirigavimo katedros vedėjas, paskutinis Čiurlionio ansamblio vadovas. Dabar reikia apmokėti veikalo surinkimo kompiuteriu, korektūros bei spausdinimo darbą, kuris kainuotų apie 8,000 litų (\$2,000).

— Prašome mielus tautiečius paramos padėti įgyvendinti šio žymaus kompozitoriaus kūrybinį palikimą. Didėsių sumų aukotojų pavarde bus atspausdintas leidinio viršelyje. Smulkesnę informaciją teikia Nijolė Benotienė, 43 Hershaw Cres., Etobicoke, Ont. M9C 3M5. Telefonas 416 621-9472.

SV. JONO LIETUVIŲ KAPINIŲ koplyčia Anapilyje, puošiama Lietuvos Kryžių kalną primenančia simbolika. Nuotr. M. Pranevičius

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

PROGRAMOJE: 3 v.p.p. – Lietuvos kankinių šventės Mišios ir jų metu teikiamas Sutvirtinimo sakramentas. Procesija į Anapilio kryžių kalną, kuriame bus pastatytas jau 10 metų katalikiškai išveivijai vadovaujancio vyskupo PAULIAUS BALTAKIO sukaktuvinis kryžius.

5 v.p.p. – vaišės Anapilio salėje ir muziko STASIO GAILEVIČIAUS pagerbimas jo 90 metų amžiaus sukakties proga.

Bilietai į vaišes gaunami sekmadieniais Anapilyje po Mišių ir pas R. Celejowską tel. 231-8832.

įvyks 1994 m. rugsėjo 25, sekmadienį, ANAPILYJE

Maloniai kviečia visus dalyvauti – **Anapilio parapijos taryba**

...į mokyklą

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų registracija ir mokslo metų pradžia bus

1994 metų RUGSĖJO 17, šeštadienį, 9 v.r. - 11 v.r. (lit. kursai iki 12.30 v.p.p.)

"OUR LADY OF PEACE" mokykloje (Bloor-Kipling) 70 Mattice Ave.

Smulkesnė informacija gaunama skambinant: D. Puterienei tel. 416 766-9852; I. Wilkinson 905 822-0302; G. Paulionienei 416 249-9893.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" po atostogų pradeda naują veiklos sezoną. Studentų repetitijos vyksta sekmadieniais, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose. Jaunių ir vaikų repetitijos prasidės rugsėjo 22, ketvirtadienį, 6.30 v.v., Anapilio salėje. Daugiau informacijų teikia ansamblio vadovė Rita Karasiejienė tel. 905 279-9079.

Po sėkmingos kelionės į Pasaulio lietuvių dainų šventę Lietuvoje, studentų grupė, pakviesta "Grandies", spalio ilgąjį savaitgalį vyks į Čikagą koncertui.

"Gintaro" ansamblio 40 metų sukaktuvinis koncertas įvyks 1995 m. gegužės 7, šeštadienį, Anapilio salėje. Kviečiame visuomenę gausiai dalyvauti. K.

A. Broniaus Keburio vienerių metų mirties prisiminimui žmona Elena "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$100.

A. A. Elzbietai Valentiejenei mirus, užjausdami brolių Praną Augaitį ir visą jo šeimą, Z. A. Stančikiai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$25.

PADĖKA

Nuoširdi padėka ponioms, paaukojusioms lovos skalbinius senelių globos namams Žemaičių Kalvarijoje bei prisidėjusioms aukomis šių daiktų pasiuntimui.

Lietuvos "Caritui" skiriu draugų dovaną mano vardinį progą.

O. Gustainienė

Atitaisydas. "TŽ" 35 nr. aukų pranešime a.a. E. Valentiejienės atminimui išspausdinta M. Gaideienė. Turi būti – M. Gaivelienė.

Patikslinimas. "TŽ" 35 nr. straipsnyje "Talentingas muzikas" klaidingai išspausdintas A. Petrašio vardas. Turėjo būti Andrius, ne Audrius.

Red. prierasas. Rašant korespondencijas ranka, vardus ir pavardes reikėtų rašyti didžiosiomis raidėmis. Pavardžių nežinant tekstų rinkėjams labai lengva suklysti.

Kviečiame visus dalyvauti

LŠS išveivijoje, VI. Pūtvio šaulių kuopos

keturiasdešimtmečio minėjime -

iškilmingoje vakarieneje,

kuri įvyks spalio 1, šeštadienį, 7 v. vakaro

Toronto Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.

PROGRAMOJE: minėjimas, šilta vakarienė, šokiai. Dėl informacijų kreiptis: St. Jokubaitis tel. 416 537-2869, Vyt. Pečiulis tel. 416 247-2221, B. Savickas tel. 416 244-2267.

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa

A. A. Elzbietai Valentiejienės, atminimui, užjausdami brolių Praną Augaitį, jo šeimą ir visus artimuosius, B. Sapijonienė ir E. G. Kuchalskiai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$30.

Dabartinę Lietuvos būklę rugsėjo 11 d. Toronto Lietuvių namuose savo įžvalgomis palietė buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, seimo narys bei Tėvynės s-gos vykdomasis valdybos pirm. G. Vagnorius ir buvęs teisingumo ministeris, dabartinis ekonomikos ir užsienio investicijų plėtros darbuotojas dr. V. Pakalniškis. Gausu klausytojais susirinkimą suorganizavo Tėvynės sąjungos skyrius Kanadoje, vadovaujamas Eug. Čuplinsko. (Plačiau kt. nr.)

PADĖKA

A. A. Antano Sprainaičio atminimui Ploksčių parapijai Lietuvoje aukuoja: \$100 – A. Zubrickas; \$50 – A. Z. Stanaičiai, N. H. Otto, J. D. Kaunaitės, A. S. Kazlauskai, B. Kazlauskas, M. P. Besagariai ir vaikai, A. B. Stankaičiai, J. J. Valluliai, V. V. Valluliai, A. V. Valluliai, Anapilio moterų būrelis; \$40 – J. J. Stanaičiai, A. Petkevičienė; \$25 – M. V. Kazlauskai, H. A. Povilaičiai; \$24 – V. Simonaitis; \$20 – V. Jasinevičienė, V. Bentnoris, A. Sagevičius, D. P. Petrauskai, J. J. Rovai, I. Punkrienė, E. V. Sakai, A. D. Barkauskai; \$10 – L. S. Olekai, A. P. Dranginiai.

\$20 – S. Bartusevičienė aukuoja "Tėviškės žiburiams".

Už aukas visiems nuoširdžiai dėkoju.

G. Sprainaitienė

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MONTREALQUE

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, yra išvykęs į Čikagą baigti tvarkyti savo leidžiamos knygos reikalus.

Darbo dienos ilgąjį savaitgalį varšviečių savininkai išvažinėjo į jas paruošti įrangas žiemai. Užėjusi

vėsas oro banga išgąsdino visus. Temperatūra kai kur naktimis jau buvo nukritusi iki nulio.

Vytieno ir Aušros Jurkų sūnelis pakrikštytas Martyno-Luko vardais. Sūnus atvežtas iš Lietuvos krikštui į tėvo gimtąjį Montrealį. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-53355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 514-766-5827; 514-766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš 2 milijonų.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.50%	Taupymo – special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.25%	Taupymo – su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.75%	Taupymo – kasdienes	1.50%
Term. indėlus:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.50%	RRIF – RRSP – 1 m. term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.50%	RRIF – RRSP – 2 m. term.	7.25%
120 d. - 179 d.	4.75%	RRIF – RRSP – 3 m. term.	7.75%
60 d. - 119 d.	4.75%	RRIF – RRSP – taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	4.25%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines – nuo	8.00%
1 metų	8.75%		
2 metų	9.75%		
3 metų	10.00%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00 - 3.00	10 - 2
Antr., treč.	9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00	3.00 - 7.00
Penktadieniais	10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA – NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinimo dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatytą siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

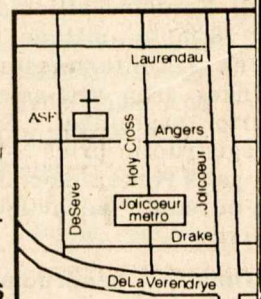
MONTREALYJE 1450 DE SEVE LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Grudis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS

ŠEIMA ieško išsinuototi namą Toronte ar jo apylinkėse. Skambinti tel. 905 427-8239 Vytautui.

PASAUGOSIŲ VAIKUS nuo 2 metų amžiaus savo namuose Hurontario ir Fairview gatvių rajone Mississaugoje. Skambinti tel. 905 279-1867.

CARRIAGE INN moteliui reikalinga valytoja pilnai arba nepilnai darbo savaitę. Teirautis tel. 905 238-3400.

JAUNA mergina iš Lietuvos ieško bet kokio darbo. Skambinti tel. 416 233-5996.

LIETUVĖ PENSININKĖ ieško būto Hamiltono mieste pas lietuvių. Jei būtų galimybė, norėtų gauti vieną maitinimą dienai. Skambinti tel. 905 547-9040.

REIKALINGA auklė dviem vaikams 3 ir 0,5 metų amžiaus. Skambinti Teresė tel. 905 272-8323.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, su-tvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 626-2099, fax (416) 626-4770 Toronte.

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ VILNIUJE! Trys aukščios kokybės vaizduojamos: 1. Ansamblių vakaras Kalnų parke liepos 8 d. (2 val. ilgumo); 2. Sokių diena Žalgirio stadione liepos 9 d. (2 val. ilgumo); 3. Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke liepos 10 d. (4 val. ilgumo). Galite užsisakyti šias vaizduojamas iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 312-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Avenue, Chicago, IL 60609 USA. Vienos vaizduojamos kainą tik \$25 (Kan.), arba visos trys \$60 (Kan.) ir \$5 persiuntimą. Vaizduojamos bus siunčiamos iš mūsų sandėlio Windsor, Ontario, todėl nereikės mokėti mūto bei kitų mokesčių. Mes priimame asmeniškus čekius (Kanados doleriai) arba VISA/Mastercard kredito kortele. Sav. Petras Bernotas.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokesčiai už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvės. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 272-8323.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvė ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33993, USA. Tel. (813) 656-5886.

MOTERIS, neseniai atvykusi iš Suvalkų trikampio, ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus arba slaugyti senelius. Skambinti tel. 416 248-5064.

CARRIAGE INN moteliui, reikalinga valytoja daliniam arba pastoviam darbui. Teirautis tel. 905 238-3400.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas